

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Kvalitetssikringsrapport for studieåret 2006/2007

1. HØYERE- OG LAVEREGRADESSSTUDIER	2
1.1 STUDIEKVALITETSARBEID	2
1.2 INNTAKSKVALITET	3
1.3 INNSATSKVALITET	6
1.4 RAMMEKVALITET	7
1.5 UNDERVISNINGSKVALITET	8
1.6 STUDIEPROGRAMKVALITET	10
1.7 RESULTATKVALITET	14
1.8 RELEVANS	22
2. FORSKERUTDANNINGA	24
2.1 INNTAKSKVALITET	24
2.2 INNSATSKVALITET	25
2.3. RESULTATKVALITET	25
2.4. UNDERVISNINGSKVALITET	31
2.5. STUDIEPROGRAMKVALITET	32
2.6. RELEVANS	37
2.7. RAMMEKVALITET	37
2.8. STYRINGSKVALITET	38

1. Høyere- og laveregradsstudier

1.1 Studiekvalitetsarbeid

I evaluering av emner benyttes det ved fakultetet både nettbaserte og muntlige evalueringer. Omfanget av nettbasert evaluering øker stadig og i årets rapporter er det flere program som varsler at de vil ta i bruk det nettbaserte evalueringsverktøyet QuestBack fra høsten 2007, deriblant Visual cultural studies, Helseadministrasjon, Arkeologi og PPU-studiet. Fakultetet ser i utgangspunktet på dette som en positiv utvikling. Økt bruk av QuestBack bidrar både til enhet og effektivitet i evalueringsarbeidet. Fakultetet oppfordrer imidlertid også til utvidet bruk av referansegrupper og muntlige evalueringer som supplement eller erstatning avhengig av hva som passer programmene og fagmiljøene best. Fakultetets årsplan for 2007 satte som mål å synliggjøre studentenes egeninnsats i evalueringer ved å opprette referansegrupper. Gruppene skal klargjøre forventninger fra både studenter og kursansvarlige ved studiestart samt sikre underveisevaluering og dypere sluttevaluering. Gjennomføring av dette målet skal knyttes til den allerede eksisterende evalueringen av studiene, og da først og fremst emneevalueringene som skjer etter en fastlagt plan (ansvarlig for gjennomføring vil da følgelig være emneeierne). I de emnene som er plukket ut til muntlig eller skriftlig studentevaluering anbefaler administrasjonen at man ved studiestart samtaler med alle studentene på utvalgte emne om forventninger fra studenter og fra fagansvarlig, og at dette skjer i tilknytning til ordinær undervisning. Det ryddes plass til denne diskusjonen innenfor ordinær undervisningstid for å slippe å kalle inn til ekstra møte. En fordel med å snakke med hele studentgruppa er at man på en effektiv måte får formidlet til alle studentene og ikke bare utvalgte i en referansegruppe, hvilke forventninger fagmiljøet har til studentenes egeninnsats i studiene.¹

Noen av programmene sliter med lav svarprosent på de elektroniske evalueringene, samt dårlig oppmøte på muntlige evalueringer. Spesielt de muntlige evalueringene er sårbare for lav studentdeltakelse. I tillegg til å kontinuerlig vurdere hvorvidt valg av evalueringsmetode er hensiktsmessig, og om skifte av metode kan øke deltakelsen, er det også andre ting som kan være avgjørende i forsøk på å engasjere studentene i evalueringsprosessen. Hurtig og rutinemessig tilbakemeldinger til studentene om utfallet av evalueringer kan være en viktig faktor i denne sammenhengen. Tilbakemeldinger om resultat kan synliggjøre for studentene at de faktisk har en stemme i systemet som blir hørt og behandlet. Dette er også i tråd med NOKUT- komiteens anbefalinger til UiT. I sin sluttrapport oppfordret komiteen UiT til ”å holde fokus på oppfølgingsdelen av alle typer evalueringer, særlig slik at studentene får tilbakemelding så raskt som mulig”.

Når det gjelder nettbaserte evalueringer er det ikke alltid like enkelt å nå ut til studentene i etterkant. En mulighet er å legge resultatene ut på nettet. Dette stiller selvfølgelig en del krav til rapportens innhold med hensyn til personvern og hva som kan og bør offentliggjøres av informasjon. Med intranettverk og/eller elektroniske læringsverktøy vil denne problemstillingen bli noe annerledes ettersom tilgangen til opplysningene begrenses. Det samme hensynet til personvern må åpenbart fortsatt ivaretas, men fordelene vil være at informasjonen om et emne kun blir gjort tilgjengelig for de studentene som var omfattet av undersøkelsen i utgangspunktet,

¹ jfr. Fakultetets kvalitetssikringsrapport for studieåret 2005/2006, om studieinnsats s.15.

eventuelt også de studentene som tar emnet på et senere tidspunkt. En slik form for tilbakemelding vil også kunne gjøre det enklere å samle dokumentasjon fra evalueringer på et spesifikt emne over tid. Med ny portal for universitetet i 2008, samt utbredt bruk av elektroniske læringsverktøy, kan man se for seg at dette er en foreløpig nokså uutnyttet mulighet til å gi hurtige og relevante tilbakemeldinger til studentene.

Forrige års rapport diskuterte det store ansvaret som ligger på administrasjonen i kvalitetsarbeidet og fraværet av vitenskapelig ansatte i denne prosessen. Dette problemet er fortsatt reelt. Blant annet er det stadig enkelte fagmiljø som ikke gjennomfører faglærerevalueringer på alle emner og program. Selv om mye av ansvaret for å opprettholde rutiner i kvalitetssikringssystemet er delegert til administrativt personale, er ikke det vitenskapelige personalet fritatt for ansvar. Disse rutinene må også omfatte faglige prosesser. Dette problemet gjenspeiler dermed ikke bare fraværet av vitenskapelig personale i kvalitetssikringsprosessene, men også fraværet av rutiner i tråd med systemet i de faglige prosessene. Også disse bemerkningene er i tråd med anbefalinger gitt av NOKUT om at "oppmerksomheten om kvalitetssikring i/av de faglige planleggingsprosessene bør styrkes".

I den sammenheng kan det være interessant å se på arbeidsbelastningen for programstyrene og vurdere muligheten til eventuelt å slå sammen programstyrer, slik at arbeidsbelastningen for de vitenskapelig ansatte reduseres. Dette vil også kunne minke den administrative arbeidsmengden.

Tiltak:

- Oppfordre fagmiljøene til å gi gode tilbakemeldinger til studentene etter endt evaluering.
- Ved valg av evalueringsform skal instituttene og programmene også velge tilbakemeldingsform.
- Oppfordre FSA til å se nærmere på de vitenskapelig ansattes rolle i kvalitetssystemet under kommende revisjonen av kvalitetssikringssystemet.
- Utrede muligheten for å slå sammen programstyrer

1.2 Inntakskvalitet

1.2.1 Rekruttering

Nesten alle de ordinære studieprogrammene ved SV-fakultetet er åpne studier som ikke har andre opptakskrav enn generell studiekompetanse på bachelornivå og krav om karakteren C på masternivå. Av bachelorprogrammene er det kun helseadministrasjon som er adgangsregulert. Av de norskspråklige mastergradsprogrammene er det master i psykologi, arkeologi, spesialpedagogikk og master i organisasjon og ledelse som er adgangsbegrenset.

Tabellen under viser oversikt over antall søkere, opptak til ordinære studieprogram, samt det totale antallet registrerte studenter i 2005 og 2006:

Studieprogram	Antall søkere ²			Opptak ³			Reg. studenter ⁴		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Det samfunnsvitenskapelige fakultet totalt	5504	5771	5708	1057	1022	978	1613	1894	1872
Bachelorgradsprogrammer									
Arkeologi	231	290	229	27	34	23	49	67	64
Filosofi	155	171	167	24	19	16	38	37	39
Helseadministrasjon	122	170	156	11	26	19	15	36	36
Historie	228	281	272	21	35	27	43	56	56
Pedagogikk	291	287	294	29	30	29	45	48	68
Politikk, økonomi og filosofi			188			24			24
Psykologi	670	637	616	100	105	103	248	220	237
Religionsvitenskap	38	106	125	6	12	10	16	21	20
Russlandsstudier	131	193	165	10	19	11	13	30	25
Samfunnsplanlegging og kulturforståelse	139	118	146	15	8	7	25	18	16
Sosialantropologi	234	338	282	37	39	31	56	65	63
Sosiologi	295	385	291	26	36	24	53	52	48
Statsvitenskap	396	390	355	65	58	48	107	119	111
Mastergradsprogrammer									
Arkeologi	23	25	21	7	10	10	13	19	23
Filosofi	8	10	9	7	8	7	13	17	19
Historie	26	20	24	12	9	12	22	27	28
Organisasjon og ledelse	50	67	48	12	18	18	23	32	35
Pedagogikk	31	24	24	7	9	10	22	24	30
Psykologi		67	52		10	10		10	17
Religionsvitenskap	16	9	10	10	4	6	18	16	17
Samfunnsplanlegging og kulturforståelse	25	20	31	7	7	8	16	19	21
Sosialantropologi	15	19	22	7	4	4	10	16	16
Sosiologi	28	15	26	4	6	13	7	9	20
Spesialpedagogikk	37	37	57	16	15	19	35	48	48
Statsvitenskap	57	52	48	26	23	15	36	54	51
Internasjonale mastergradsprogrammer									
Indigenous Studies	26	67	62	17	13	12	31	34	33
Visual Anthropology	17	13	21	7	10	10	13	20	25

² Med søkere menes antall søknadsalternativer til studieprogrammer på alle studienivåer med unntak av doktorgradsnivå. Omfatter både eksterne (via samordna opptak) og interne søknader. En person kan ha søkt på flere studieprogram.

³ Opptakstillene omfatter personer som har søkt og fått bekreftet opptak på studieprogrammer på alle studienivåer unntatt doktorgradsprogrammer. Studenten har godtatt tilbudet, møtt opp, registrert seg som student og betalt semesteravgift. Når en student har en utdanningsplan, skal denne være bekreftet før studenten er å betrakte som tatt opp ved institusjonen.

⁴ Dette er samtlige registrerte studenter på programmet. Studentene må ha registrert seg og betalt semesteravgift for rapporteringssemesteret. Når en student har en utdanningsplan, skal denne være bekreftet før studenten er å betrakte som registrert student.

Peace and Conflict Transformation	46	30	49	21	18	18	50	53	55
Årsstudier									
Psykologi	864	1123	1078	131	181	157	121	183	169
Religionsvitenskap	96	11	18	7	5	6	7	4	6
Historie	3	26	35	3	13	9		6	6
Samfunnsfag	2	4	36	1	3	7		3	4

Tall hentet fra DBH

Som tabellen viser er det, med unntak for årsstudiene, relativt mange registrerte studenter på programmene. Noen program har imidlertid synkende opptaktstall. På bachelornivå har filosofi, samfunnsplanlegging/kulturforståelse og statsvitenskap en viss nedgang i opptaket. På masternivå er det tilbakegang på blant annet religionsvitenskap, statsvitenskap og sosialantropologi. Religionsvitenskap har en økning i opptaket på bachelor som gir grunn til å tro at opptaket til master vil kunne ta seg opp igjen. Nedgangen på statsvitenskap må på sin side sees i sammenheng med en økning i opptaket til master i organisasjon og ledelse, noe som tilsier at antall studenter totalt ved institutt for statsvitenskap er relativt uforandret. Programstyret for sosialantropologi rapporterer imidlertid at de er bekymret over det lave opptaket til sitt mastergradsprogram. Programstyret mener at flere med bachelorgrad i faget søker seg til master i samfunnsplanlegging og kulturforståelse samt til de tre internasjonale mastergradsprogrammene på fakultetet. Opptakstallene for disse programmene kan tyde på at i alle fall Visual cultural studies rekrutterer en del studenter med bachelor i sosialantropologi. Programstyret for sosialantropologi slår fast at det med synkende opptak til bachelorstudiet og stort frafall i kullene på lavere grad, ikke kan påregnes at opptakstallene til masterstudiet i sosialantropologi vil bedres i årene framover uten at det settes inn særskilte og langsiktige tiltak.

Som vi ser av tabellen trenger ikke nedgangen i antall opptak ha noen direkte sammenheng med utviklingen på søknadssiden. For eksempel har masterprogrammet i sosialantropologi fått flere søkere uten at det har resultert i flere opptak. Utover at mange av søkerne både ønsker og får plass ved andre studiesteder, kan dette også skyldes at søknadstallene ikke skiller mellom kvalifiserte og ikke-kvalifiserte søkere. Dette er spesielt relevant for søkertallene til de internasjonale programmene. Uten at det fremgår av tabellen har tallet på kvalifiserte søkere til disse programmene gått ned de siste årene. Alle de tre internasjonale programmene rapporterte i fjor at de hadde problemer med rekruttering, både av norske og av internasjonale studenter. En del tiltak ble vedtatt iverksatt i den forbindelse. Flere avtaler med utenlandske universiteter ble opprettet og det ble arrangert en informasjonsdag for bachelorstudenter ved UiT. Dette kan se ut til å ha hatt en viss effekt, da det har vært en økning i antall kvalifiserte søkere innenfor alle kategorier inneværende studieår (nordiske, kvote og selvfinansierte internasjonale studenter⁵). Til tross for denne økningen, er det allikevel nødvendig å fortsette rekrutteringsarbeidet.

Nye adgangsreguleringer

Programstyret for bachelor i psykologi rapporterer at de fra og med neste opptak ønsker å adgangsbegrense både årsstudiet og bachelorprogrammet i psykologi. UiT er det siste studiestedet i Norge som fortsatt har åpent opptak til disse studiene, noe som gir høye søkertall. Bachelorprogrammet er av ressurs hensyn foreslått dimensjonert til 50 studenter. Ved sist opptak

⁵ Dette fremgår ikke av tabellen da den ikke tar med tall etter 2006

ble det tatt opp 114 studenter. Årsstudiet, som ikke er like ressurskrevende er foreslått dimensjonert til 200 studenter. En slik adgangsbegrensning vil forhåpentligvis kunne være med på å øke inntakskvaliteten, og dermed også lede til økt gjennomføringsgrad.

Tiltak:

- Videreføre arbeidet med å opprette avtaler med utenlandske utdanningsinstitusjoner for å øke rekrutteringsgrunnlaget til de internasjonale programmene.
- Undersøke forholdet mellom rekruttering til internasjonale mastergradsprogram og beslektede norske studieprogram, og vurdere hensiktsmessige tiltak i forlengelsen av dette.

1.3 Innsatskvalitet

Sv- fakultetet hadde ved inngangen av studieåret 2006/2007 i alt 43 studieprogram på lavere og høyere grad (inklusive årsstudier og EVU- program). I løpet av studieåret 2006/2007 ble 2 nye program opprettet med opptak for høsten 2007: Det engelskspråklige Erasmus- mundus programmet MA i Human Rights Practice og ett årsstudium i antikkens kultur. 1 program ble i samme periode lagt ned: årsstudium i samfunnsfag. I løpet av studieåret ble 14 nye emner opprettet. 46 emner ble lagt ned. Ytterligere et titalls emner legges ned høsten 2007. Denne reduksjonen har vært en styrt prosess fra fakultetets side. De nedlagte emnene er enten emner som ikke har vært tilbudt på lenge, eller som har hatt ytterst få studenter (0-2). Nedleggelsene innebærer derfor primært en administrativ besparelse. Ved institutt for pedagogikk og lærerutdanning pågår det en omstillingsprosess som har som målsetning å slå sammen mastergradsprogrammene i pedagogikk og spesialpedagogikk.

Som det fremgår av tabellen ovenfor har studieprogrammene ved fakultetet relativt mange studenter. Omfanget av program kan langt på vei forsvares rent ressursmessig ut fra inntektene som genereres fra studiepoengsmidler, og det er svært få av de nåværende programmene som bør vurderes nedlagt på grunn av dårlig studenttilstrømning. Sett i lys av studenttallet har fakultetet heller ikke en urimelig stor andel av UiTs samlede programportefølje. Fakultetet har om lag 1/3 av studentene ved UiT og ca. 1/5 av programmene.

Dette betyr likevel ikke at fakultetet mener dagens situasjon er tilfredsstillende. Mange program med mange studenter betyr en stor arbeidsbelastning for de vitenskapelige ansatte i forbindelse med bl.a. veiledning og eksamensarbeid. Dette bidrar til å legge press på forskningstiden. Det er derfor viktig å se størrelsen på programporteføljen i lys av fakultetets målsetninger om å øke aktiviteten i forskningsmiljøene. To tiltak vil bli iverksatt i studieåret 2007/2008 for å oppnå en bedre balanse mellom ressurser brukt på undervisning og forskning. For det første vil fakultetet systematisk sammenslå emner og program som helt eller delvis overlapper. Dette vil kreve stor grad av koordinering på tvers av instituttgrensene og vil bli lagt inn som del av et større prosjekt som skal undersøke hvorvidt studieprogram og emner på fakultetet tilfredsstiller NOKUTs krav til akkreditering av studietilbud (se nedenfor). For det andre vil fakultetet lage nye retningslinjer for oppretting av emner og program som pålegger administrasjonen og beslutningsorganene å foreta konkrete ressursmessige avveininger i behandlingen av alle forslag om nye studietilbud. Verken nye emner eller program vil bli anbefalt opprettet uten at det kan gjøres overveiende

sannsynlig at nye studenter vil rekrutteres, og/eller at allerede eksisterende studietilbud i et tilsvarende omfang samtidig legges ned.

Enhet	Studenter	Studenter	Studenter	Studenter
	2003	2004	2005	2006
Det humanistiske fakultet	437	449	451	531
Det juridiske fakultet	547	579	575	548
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	443	477	456	429
Det medisinske fakultet	955	986	1077	1062
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	1581	1613	1894	1872
Norges fiskerihøgskole	541	546	563	518
Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP)	158	156	0	3
UITØ (uspesifisert underenhet)	539	624	634	528
Universitetets senter for etter- og videreutdanning (U-VETT)	61	67	90	21
UiT	5 252	5 496	5 740	5 512

Tall hentet fra DBH

Tiltak:

- Fakultetet vil systematisk arbeide for å slå sammen programmer og emner som helt eller delvis overlapper.
- Fakultetet vil lage nye retningslinjer for oppretting av emner og program som pålegger administrasjonen og beslutningsorganene å foreta konkrete ressursmessige avveielser i behandlingen av forslag om nye studietilbud.

1.4 Rammekvalitet

1.4.1 Forvaltning av utdanningene

Studieenheten ved fakultetet har etablert rutiner for oppfølging og vedlikehold av utdanningsplaner hvert semester. Årets rapporteringer og tallmaterialet fra FS viser imidlertid tydelig at det er behov for å koordinere dette arbeidet bedre med forsknings- og studieavdelinga. Fagmiljøene har også etterlyst bedre gjennomstrømningsstatistikker, og fakultetsadministrasjonen har bedt om å få FS-rapporter på gjennomstrømming som er selvforklarende og mer i tråd med de utfordringer fagmiljøene reelt sett står overfor (studiepoengproduksjon og gjennomstrømming vs. normert studietid).

Det er ved fakultetet satt av midler til en gjennomgang og evaluering av fakultetsadministrasjonen. I den forbindelse vil det i løpet av studieåret 2007/2008 bl.a. gjennomføres en undersøkelse blant studenter angående tilgjengelighet og kvalitet på alle studieadministrative tjenester ved fakultetet.

Tiltak:

- Koordinere arbeidet med vedlikehold av utdanningsplanene med forsknings- og studieavdelinga.
- Gjennomføre en undersøkelse blant studenter angående tilgjengelighet og kvalitet på studieadministrative tjenester.

1.5 Undervisningskvalitet**1.5.1 Akademisk skriving**

I fakultetets Undervisningsstrategi, vedtatt for perioden 2006-2010, fremgår det at muntlig og skriftlig kommunikasjon skal være en integrert del av alle studieprogram. For å ivareta dette, ble det våren 2007 opprettet en prosjektgruppe for skriving i studieprogrammene på SV-fakultetet.

I vårsemesteret gjennomførte gruppa ei kartlegging av det som per i dag finnes av organisert skriveopplæring på fakultetet. Resultatene viser at studentene det første semesteret får et visst tilbud om skriveopplæring/skriveveiledning i Ex. Phil, Rel-1000 og ARK-1000. Tilbudene som gis for BA-studenter generelt er meget begrensede og kan ikke karakteriseres som systematisk skriveopplæring. Det som finnes av skriverelatert undervisning er ikke obligatorisk og dermed svekkes effekten. På mastergrad er situasjonen bedre, og de fleste får tilbud om skoling i forbindelse med mastergradsoppgaven. Tilbudene som gis varierer i omfang og sannsynligvis også når det gjelder kvalitet. På PhD-nivå gis det individuell veiledning. Det er fra mange PhD-studenter et uttrykt ønske om organiserte kurs i artikkelsskriving.

Kartleggingen viser videre at studenter generelt synes å oppfatte seg selv som relativt kvalifiserte skribenter når det gjelder rettskriving og tekstorganisering. Flere er usikre på egen evne til akademisk skriving/fagskriving og dokumentasjonskompetanse. Undersøkelsen gir interessant informasjon, men denne er problematisk å anvende på grunn av lavt antall svar. SV-fakultetet vurderer informasjonen som viktig, særlig fordi den forteller en del om studenters usikkerhet om faglige mål. Denne problemstillingen vil bli fulgt opp gjennom prosjektet som er knyttet til implementering av læringsmål og læringsutbytte (se 1.6.3).

I årets rapporter fra programstyrene meldes det at flere planlegger å prioritere skriveopplæring. Det er grunn til å forvente at dette vil dreie seg om mer enn muligheter til veiledning på hjemmeoppgaver.

Prosjektgruppa for skriving på fakultetet har valgt å fokusere på førstesemesteret. For nye Ex. Fac.-studenter ble det høsten 2007 gjennomført kortere kurs i læringsvaner og læringsstrategier. Det arbeides nå for å gjøre akademisk skriving til en større og mer integrert del av førstesemestertilbudet, samt å knytte denne skrivingen tettere opp mot det fagmiljøet studenten tilhører. Et slikt opplegg vil kunne bety at studenten tidlig får en faglig tilhørighet, og hun får i tillegg tidlig trening for å utvikle kompetansen til akademisk skriving. Prosjektgruppen vil se på en mulig revisjon av både Ex. Fac. og Ex.Phil. En innstilling fra gruppen vil foreligge innen utgangen av mars 2008. Etter hvert skal det utarbeides planer for progresjon når det gjelder skriveferdigheter i bachelor-, master og PhD-studiet.

Tiltak:

- Gjennomføre revisjon av Ex.Fac og Ex. Phil. Målsettingen vil være å øke og forbedre skriveopplæringen samt knytte studentene nærmere til faget de skal studere allerede fra studiestart
- Kurs for PhD-studenter i artikkelskriving

1.5.2 IKT i undervisningen

Evalueringer viser at studentene etterlyser mer bruk av elektroniske læringsverktøy. Svært mange av studentene som kommer til universitetet i dag har brukt elektroniske verktøy både på ungdomsskolen og i videregående skole. Det er naturlig at de forventer å kunne bruke dette også på universitetsnivå. Ifølge U-vett har ca. 90% av de studentene som kommer til universitetet i dag egen bærbar PC. Dette reflekterer at studentenes kyndighet og forutsetninger for å bruke IKT har forandret seg drastisk den siste tiden, noe universitetet må ta på alvor. I SV-fakultetets undervisningsstrategi understrekes det at studentene ”bør tilbys muligheter for å utnytte denne kyndigheten både i læringsprosesser, i kompetansebygging og i perspektivet om livslang læring”⁶. Et delmål i undervisningsstrategien er at ”alle institutt skal ha emner som anvender IKT som infrastruktur og læringsverktøy, inkludert forsøk med elektroniske mapper”.

Per i dag er det noen, men langt fra alle instituttene som anvender IKT som infrastruktur og læringsverktøy. I programstyrerapportene er det imidlertid flere programmer som melder om svært gode erfaringer med blant annet ClassFronter og det kan virke som at det er flere som har planer om å ta det i bruk.

Bachelorprogrammet i religion og etter- og videreutdanningsemnet SOS-6001: ”HMS-rådgiverens rolle og funksjon” rapporterer derimot om problemer knyttet til bruk av ClassFronter. Etter- og videreutdanningsseksjonen rapporterer at studentene på SOS-6001 til tider opplevde vanskeligheter med innlogging, til dels på grunn av at arbeidsplassens brannmur sperret for ClassFronter. Studentene har allikevel gjennomgående gitt svært gode tilbakemeldinger og programstyret vil jobbe videre i samarbeid med U-vett for å få ClassFronter til å fungere bedre neste gang.

Programstyret for bachelor i religion rapporterer at studentene opplevde problemer i samband med innlevering og tilbakemelding på hverandres oppgaver i ClassFronter. Ifølge programstyret skyldes disse problemene manglende funksjoner i ClassFronter. Programmet kommer derfor ikke til å benytte ClassFronter på tilsvarende måte før dette er utbedret.

Felles for de to programmene som har hatt problemer med ClassFronter, er at U-vett (som eneste opplærings- og oppfølgingsenhet) ikke har mulighet til å gi tilstrekkelig assistanse til alle. Dette kan også bidra til å gjøre det vanskeligere for vitenskapelige ansatte å komme i gang med å bruke ClassFronter. Fakultetet ønsker derfor å igangsette opplæring i ClassFronter for studieadministrativt personale, slik at de fagmiljøene kan finne assistanse nærmere og raskere, både i start- og oppfølgingsfasen.

⁶ SV-fakultetets undervisningsstrategi

Tiltak:

- Systematisk opplæring av studieadministrativt personale i ClassFronter.

1.6 Studieprogramkvalitet**1.6.1 Studentenes tidsbruk**

Fjorårets fakultetsrapport viste til en undersøkelse som var gjort blant studentene der de blant annet ble bedt om å angi hvor mye tid de brukte på studiene. Resultatene viste at mange av studentene ikke er fulltidsstudenter, eller at de i alle fall ikke bruker en full arbeidsuke på studiene sine. Fakultetet er svært bekymret over disse tallene. Ut fra faglige og vitenskapelige ambisjoner bør det ikke være vesentlige forskjeller i tidsbruken mellom studenter på SV-fakultetet og studenter på eksempelvis jus eller medisin.

En rekke tiltak kan settes i verk for å motvirke denne tendensen. Et administrativt tiltak er å oppfordre studentene til å registrere seg som deltidsstudenter hvis de ikke har tenkt å ha full progresjon. På denne måten har studentene mulighet til å følge normert studieprogresjon, samtidig som enhetene har større mulighet til å dokumentere faktisk studieprogresjon for sine studenter.

Et annet tiltak er mer obligatorisk undervisning og/eller økte arbeidskrav i form av flere faste innleveringer, muntlige presentasjoner etc. Programrapportene viser at flere programmer innfører mer obligatorisk undervisning og andre typer arbeidskrav for å intensivere arbeidsinnsatsen til studentene. Evalueringer viser at dette også oppfattes som positivt blant studentene. Blant annet melder sosiologi, pedagogikk og statsvitenskap om at studentene i evalueringer uttrykker at de er veldig fornøyde med obligatorisk undervisning. Mastergradsstudentene på pedagogikk melder at de ønsker mer obligatorisk undervisning, flere innleveringer og flere muntlige framlegg. Mastergradsstudentene i organisasjons- og ledelsesvitenskap ønsker at veiledningsseminarer blir gjort om til arbeidskrav, mens bachelor- og masterstudentene i statsvitenskap ønsker å gjøre oppmøte på seminarundervisning om til et arbeidskrav. Programstyret for historie rapporterer at studentene uttrykker ønske om mer undervisning, flere krav om framlegg eller andre arbeidskrav, mens Visual culture studies rapporterer at de er i ferd med å innføre obligatorisk undervisning. Ingen programmer melder om at studentene finner det problematisk med arbeidskrav og obligatorisk oppmøte.

Det er interessant å notere at til tross for at studentene bruker relativt lite tid på studiene, uttrykker de ønske om mer obligatorisk oppmøte. Dette kan tolkes i retning av at studentene ønsker å bruke mer organisert tid på studiene. På den annen side kan ønsket om mer obligatorisk undervisning være et ønske som kommer hovedsakelig fra de studentene som i utgangspunktet følger undervisning. Det vil være i disse studentenes interesse at flere studenter møter til undervisning, slik at undervisningen både kan gå som planlagt og at den kan bygge på større grad av gruppediskusjoner.

Liten arbeidsinnsats kan også bero på lav inntakskvalitet. Det er i den sammenheng interessant å få vite mer om bakgrunnen til studenter som taes opp på programmene. Fakultetet vil be FSA om å foreta poengberegninger av studenter tatt opp på programmer med stort frafall og lang gjennomføringstid. Dersom det viser seg at inntakskvaliteten er lav kan det på sikt være aktuelt å innføre flere adgangsreguleringer.

Tiltak:

- Oppfordre til videre bruk av arbeidskrav for å intensivere studentenes arbeidsinnsats.
- Be forsknings- og studieavdelinga om å foreta poengberegninger av studenter som er tatt opp på programmer med stort frafall og lang gjennomføringstid.

1.6.2 Anbefalte studieløp

De fleste programstyrene har hatt oppe til diskusjon opprettelse av anbefalte studieløp. Så langt er det tre bachelorprogrammer som har faste studieretninger, fire bachelorprogrammer har anbefalte studieløp annonsert på hjemmesidene sine, mens to programmer rapporterer at de er i ferd med å opprette anbefalte studieløp. Problemet med noen av de anbefalte studieløpene er at programmet ikke kan garantere at de anbefalte emnene faktisk tilbys på det tidspunktet som er forespeilet. Det kan være emner som kun går etter etterspørsel, eller det kan være emner som er avhengige av visse personer. Dette er villedende for studenter som ønsker å følge et anbefalt løp. Fakultetet vil derfor oppfordre programmene til å gjennomgå de anbefalte løpene som allerede er opprettet med tanke på å kun foreslå løp som kan garanteres. Dette vil også være en forutsetning for å opprette nye anbefalte løp.

Tiltak:

- Program med anbefalte studieløp må kunne garantere at emner som inngår i studieløpene alltid går på det tidspunktet som er forespeilet.

1.6.3 Læringsmål og læringsutbytte

Studieutvalget på fakultetet har arbeidet med implementering av læringsmål i emnebeskrivelser og studieprogram. Høsten 2007 har fakultetet planlagt et prosjekt som systematisk skal undersøke hvorvidt studieprogrammene på Sv- fakultetet tilfredsstiller NOKUT's krav til akkreditering av studietilbud. Herunder vil det bl.a. bli satt fokus på

- Hvordan læringsmål og læringsutbytte kan beskrives og innarbeides i program med stor grad av valgfrie emner.
- Innplassering av emner på riktig nivå
- Progresjon i studiene
- Grad av valgfrihet kontra faglig fordypning

Prosjektet vil ha oppstart i november 2007 og skal sluttføres i løpet av vårsemesteret 2008. Det er avklart at FSA vil bistå fakultetet i prosessen, og det vil bli lagt stor vekt på erfaringene fra NOKUT's nylig avsluttede akkreditering av studietilbudene i jus og farmasi ved UiT.

Flere programmer rapporterer at de allerede har begynt å jobbe med å formulere klare læringsmål for emner og program. Både Fredsstudiet og urfolksstudiet, planlegging, sosialantropologi og pedagogikk rapporterer at de jobber med en reformulering av læringsmål.

Tiltak:

- Gjennomføre et prosjekt som systematisk skal undersøke hvorvidt studieprogrammene på SV-fakultetet tilfredsstiller NOKUT's krav til akkreditering av studietilbud.

1.6.4 Ekstern evaluering av studieprogram

De andre norske universitetene har valgt ulike modeller for ekstern evaluering av studieprogram. Både Oslo og Bergen har tilsynssensor eller programsensor. Disse sensorene brukes i hovedsak til kvalitetssikring av eksamen og vurderingsordninger. Det åpnes imidlertid for at de også kan gi tilbakemeldinger på programstruktur, innhold, sammensetning og lignende. Dette er ikke pålagt. Sensorene er oppnevnt for en viss periode av gangen og avlegger årlige rapporter. I tillegg har begge universitetene periodisk ekstern evaluering av studieprogram. I samband med disse evalueringene settes det ned et større evalueringspanel (minimum hvert 4. år) som vurderer kvaliteten på de respektive programmene.

Fakultetet har under utarbeidelse et system for ekstern evaluering av studieprogram. Fakultetet avventer resultatene av evalueringene av programmene i samfunnsplanlegging og kulturforståelse (se nedenfor) før endelig vedtak fattes. Det vil kommende år bli satt av midler til å gjennomføre følgende eksterne programevalueringer:

	VÅR	HØST
2007		Bachelor i samfunnsplanlegging og kulturforståelse Master i samfunnsplanlegging og kulturforståelse
2008	Bachelor i sosialantropologi Master i sosialantropologi Master in visual cultural studies Master in Indigenous studies	Bachelor i sosiologi Master i sosiologi Bachelor i helseadministrasjon Bachelor i russlandsstudier Bachelor i politikk, filosofi og økonomi
2009	Bachelor i pedagogikk Master i pedagogikk Master i spesialpedagogikk Bachelor i arkeologi Master i arkeologi	Master in peace and conflict transformation Master in human rights practice Bachelor i historie Master i historie
2010	Bachelor i religionsvitenskap Master i religionsvitenskap Bachelor i statsvitenskap Master i statsvitenskap Master i organisasjon og ledelse	Bachelor i psykologi Master i psykologi Master i språk og samfunnsfag med integrert praktisk-pedagogisk utdanning

1.6.5 Evaluering av program i samfunnsplanlegging og kulturforståelse

Fakultetet var i 2006/2007 pålagt å gjennomføre ekstern evaluering av ett studieprogram. En evaluering av bachelor- og masterprogrammet i samfunnsplanlegging og kulturforståelse er initiert men ikke fullført i skrivende stund. Det er vedtatt mandat for evalueringen og komiteen er under opprettelse. På grunn av fagmiljøets begrensede størrelse nasjonalt har det vært utfordrende å finne aktuelle fagpersoner som ikke har vært tilknyttet programmet som gjesteforeleser eller ekstern sensor i løpet av de tre siste årene. Som nevnt jobber fakultetet parallelt med å opprette system for ekstern evaluering og vil bruke evalueringen av programmene i samfunnsplanlegging som erfaringsbakgrunn for å bygge opp et system for ekstern evaluering av studieprogram.

Tiltak:

- Fullføre den eksterne evalueringen av bachelorgrads- og mastergradsprogramene i samfunnsplanlegging og kulturforståelse.
- Opprette og vedta system for ekstern evaluering av studieprogrammer, samt gjennomføre eksterne evalueringer i henhold til oppsatt syklus for evaluering.

1.6.6 Internasjonalisering

Tabellen under gir en oversikt over antall utvekslingsstudenter ved fakultetet de to siste studieårene.

	2005/2006	2006/2007
Innreisende	36	33
Utreisende	52	48

Tabellen viser at studentutvekslingen var omtrent på samme nivå i 2006/2007 som i 2005/2006. Det er grunn til å tro at tallene kan gå noe opp for inneværende studieår, blant annet på grunn av at bachelorprogrammet i russlandsstudier har opprettet gode utvekslingsavtaler i Russland. Dette er et av de programmene hvor utvekslingen er faglig styrt og hvor en stor andel av studentene drar på utvekslingsopphold. De fleste bachelorprogrammene foreslår utveksling i 4. og 5. semester og legger opp til at studentene skal ta frie støtteemner under utvekslingsoppholdet. Ingen av disse programmene legger føringer på hva studentene kan velge som frie støtteemner ved UiT. Dette er også bakgrunnen for at de færreste programmene fastslår hvilke konkrete godkjente emner ved partnerinstitusjoner studentene skal følge.

Arbeidet med å gjennomgå avtaleporteføljen og avklare hvilke konkrete emner studenter skal følge ved partnerinstitusjoner går sakte fremover. Utvekslingsavtaler som gikk ut i løpet av året er kun fornyet etter ønske fra fagmiljøene og enkelte avtaler er derfor ikke blitt fornyet. Det er også blitt inngått noen helt nye avtaler etter faglige helhetsvurderinger av fagtilbudet ved det aktuelle instituttet ved partnerinstitusjonen. Kvalitetssikringen er ikke basert på identifisering av enkelte konkrete emner som studentene skal følge ved partnerinstitusjonen, men på en vurdering av det totale faglige tilbudet og den faglige profilen ved institusjonen. I den grad konkrete emner anbefales er det resultat av at studenter har reist på utveksling og at det i den forbindelse er foretatt faglige godkjenninger.

Det engelskspråklige tilbudet til innreisende utvekslingsstudenter har økt i omfang de siste årene, men kan variere noe fra semester til semester. Fakultetet hadde studieåret 2006/2007 tilbud om 17 engelskspråklige emner på master og 10 engelskspråklige emner på bachelor for utvekslingsstudenter⁷. I løpet av studieåret 2006/2007 ble 3 engelskspråklige emner lagt ned og 4 emner opprettet.

1.7 Resultatkvalitet

1.7.1 Produksjon av studiepoeng og karakterfordeling

Tabellen under viser at fakultetet fortsatt har en positiv utvikling i studiepoengproduksjonen:

	2004	2005	2006
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	41,9 studiepoeng per student	43 studiepoeng per student	44 studiepoeng per student

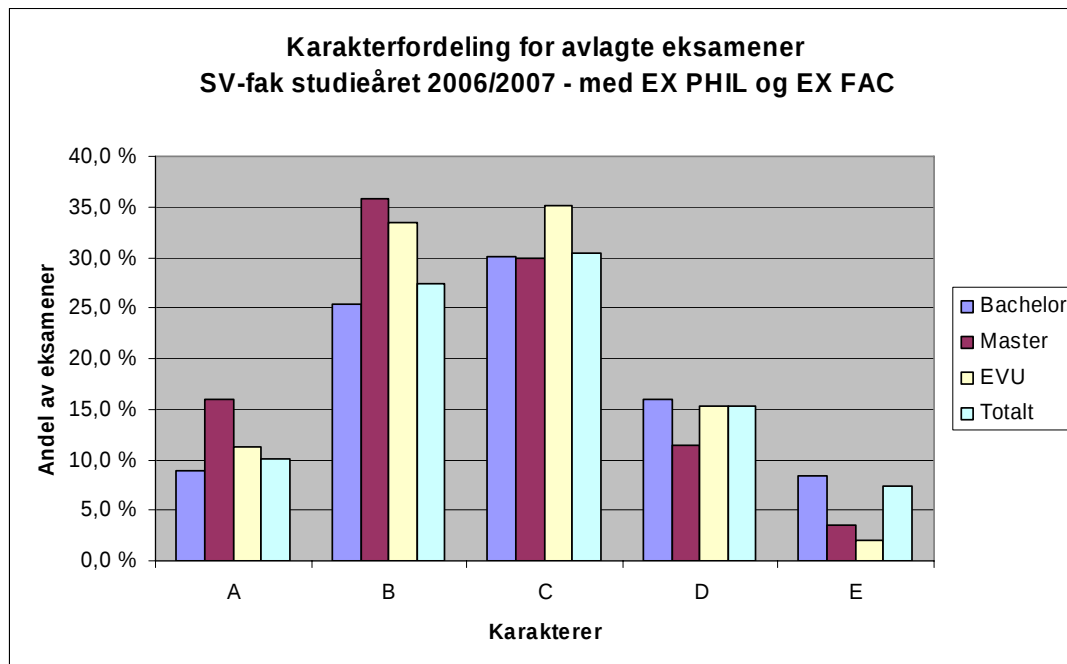
Tall hentet fra DBH

⁷ Dette er dog ikke det totale antallet engelskspråklige emner ettersom en del av emnene som inngår i de engelskspråklige masterprogrammene ikke er åpne for utvekslingsstudenter og derfor ikke regnet med i det totale antall emner som tilbys utvekslingsstudenter.

Fakultetet har initiert en rekke tiltak som skal bidra til ytterligere økning i poengproduksjonen. Disse faller i hovedsak sammen med tiltakene for å styrke gjennomføringen i studiene (eksempelvis formalisering av veilederforholdet på masternivå, innføring av obligatorisk undervisning, samt prosjekt om kvalifisering gjennom opplæring i akademisk skriving).

Karakterstatistikken for fakultet fremgår av tabellmaterialet nedenfor.

	A	B	C	D	E	F
Bachelor	8,9 %	25,4 %	30,0 %	15,9 %	8,5 %	11,0 %
Master	16,0 %	35,8 %	30,0 %	11,4 %	3,5 %	3,4 %
EVU	11,2 %	33,5 %	35,1 %	15,3 %	2,0 %	3,0 %
Totalt	10,0 %	27,3 %	30,3 %	15,2 %	7,4 %	9,4 %

Bachelor	n=	5700
Master	n=	1014
EVU	n=	440
Totalt	n=	7154

Tallene for studieåret 2006/2007 er nesten identisk med tilsvarende tall for 2005/2006, med noen små variasjoner. Strykprosenten har gått noe opp i alle de tre programkategoriene. Gjennomsnittlig strykprosent for studieåret er på 9,4 prosent, mot 7,6 i 2005/2006. Programstyrene for bachelor i psykologi og russlandsstudier rapporterer om høy strykprosent på enkelte emner. I bachelorprogrammet for russlandsstudier er det begynneremnet i russisk har høy strykprosent. Dette kan komme av at svært få av studentene har kjennskap til russisk før de begynner på studiet. Programstyret for russlandsstudier vurderer å opprette et introduksjonskurs i russisk for å styrke språkopplæringa. Når det gjelder bachelorprogrammet i psykologi er det ikke et nytt fenomen at noen emner har høy andel av stryk, ikke møtt eller ikke bestått. Problemene er spesielt knyttet til det andre året i programmet. Programstyret mener at en mulig forklaring kan være at 1.studieår gir opptak til profesjonsstudiet, og at studentene derfor er svært motiverte for

studiet. For 3.studieår kan de gode resultatene bunne i at veiledningsintensive emner er lagt til programmets to siste semestre.

For fakultetet som helhet har antall A gått noe ned fra i fjor. Både på bachelor- og mastergradsnivå har andelen toppkarakterer gått ned med mellom ett og to prosentpoeng. Karakterstatistikken følger fremdeles ulike kurver på lavere og høyere grad. Som tidligere år heller karakterfordelingen på master mer mot A og B enn hva tilfellet er på bachelor. Denne fordelingen er ikke unik for Sv -fakultetet, men samsvarer med en tendens som finnes i hele universitets- og høyskolesektoren. Bl.a. for å motvirke en ytterligere skjevfordeling på høyere grad vedtok fakultetet i mars 2006 å gå over til en ny eksamensordning med virkning fra og med høsten 2007. Den nye ordningen innebærer at det brukes en ekstern sensor i tillegg til en intern. Ved uenighet om karakter brukes intern oppmann. Kandidatens veileder kan ikke være intern sensor eller oppmann. Den oppnevnte eksamenskommisjon oppfordres imidlertid til å invitere veileder til en kort samtale (ca. 15 minutter) før de setter sitt sensurmøte. Denne ordningen ble senere vedtatt av universitetsstyret som modell for hele universitetet.

1.7.2 Fusk

Antall fuskesaker har økt betraktelig de siste årene. Det kan være flere grunner til dette. Blant annet skriver studentene mer enn før, spesielt hjemmeeksamener og semesteroppgaver. Dette øker faren for plagiat. Det kan også tenkes at sensorene er mer oppmerksomme enn tidligere og at det derfor er flere som blir oppdaget, uten at det nødvendigvis er flere som tyr til ulovligheter.

Fredssenteret melder i sin rapport at de har brukt betydelige ressurser for å avdekke plagiat. Etter tips om fusk leide senteret inn to personer som systematisk søkte opp tekst fra innleverte oppgaver i Google. Dette resulterte i at 1 student ble utvist, 1 ble fratatt studieretten og 1 fikk stryk på grunn av dårlige referanser. Samtidig er det satt i gang en rekke tiltak for å forebygge nye tilfeller av plagiat. Blant annet er det innført skrivekurs i første semester og det er laget retningslinjer for oppgaveskriving. I etterkant av de nevnte tilfellene ble det også arrangert et møte med forsknings- og studieavdelinga der fakultetsledelsen og ansatte ved Fredssenteret var til stede.

Problemene på fredsstudiet henger bl.a. sammen med at studentgruppen er heterogen med bakgrunn fra ulike akademiske system. Avdekking og forebygging av fusk bør likevel være et prioritert område også i forhold til norskspråklige studieprogram. Når det gjelder forebyggende arbeid er det flere av programmene som melder om at de planlegger å innføre mer skriveopplæring på et tidligere tidspunkt i studiet. Dette er også i tråd med anbefalingene til arbeidsgruppa for skriving i studieprogrammene (se ovenfor).

Eksempelet fra fredssenteret viser at det mangler en effektiv og hensiktsmessig måte å kontrollere plagiat på ved UiT. Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo har begge prøvd ut tekstgjenkjenningssystemet Ephorus og rapporterer at det fungerer tilfredsstillende.⁸ Fakultetet oppfordrer universitetsdirektøren til å vurdere innkjøp av et system som passer for Universitetet i Tromsø.

⁸ Universitetet i Bergen: <http://www.uib.no/ua/studiekvalitet/ephorus.htm>

Tiltak:

- Fakultetet oppfordrer Universitetet til å gå til anskaffelse av et tekstgjenkjenningssystem for kontroll av plagiat.
- Utarbeide generelle etiske retningslinjer i akademisk skriving for studentene ved SV-fakultetet
- Revisjon av ex.phil. og ex.fac.

1.7.3 Frafall i studiene

De følgende tallene for frafall er regnet ut fra FS-rapport 755.001: Gjennomføringsfakta – studieprogram. Det er viktig å presisere at frafallstallene fra FS ikke skiller mellom studenter som har sluttet og studenter som har meldt overgang til andre program. Ut i fra at det totale antallet studenter ved fakultetet har vært relativt stabilt, er det rimelig å anta at en stor del av de aktuelle studentene har byttet program internt på SVF. Det er naturligvis likevel interessant å se på bakgrunnen til at studenter bytter program.

Det er også viktig å påpeke at det gjennomgående er høyere frafallstall for kullene som startet i 2003 og 2004 enn for kullene som startet senere. Dette kan ha sammenheng med at mange av de gamle cand.mag. studentene i 2003 ble overført til bachelorprogram i forbindelse med kvalitetsreformen. De første kullene etter reformen bærer derfor med seg et ”etterslep” av studenter fra det gamle systemet som kan ha påvirket frafallstallene i negativ retning. Samtidig er det for tidlig å trekke bastante konklusjoner om frafallstallene i kull av nyere dato. Dette vil først vise seg om noen år.

	Sum antall studenter i kull	Sum frafalte studenter	Prosent frafall
Bachelorgradsprogram:			
Arkeologi	134	56	41,8 %
Filosofi	94	46	51%
Helseadministrasjon	69	28	40,6%
Historie	150	78	52%
Pedagogikk	187	114	61%
Politikk, økonomi og filosofi	25	5	20%
Psykologi	767	334	43,5%
Religion	42	13	31%
Russlandsstudier	46	20	43,5%
Sosialantropologi	173	82	47,4%
Sosiologi	159	88	55,3%
Samfunnsplanlegging og kulturforsåelse	35	18	51,4%
Statsvitenskap	327	132	40,4%
Erfaringsbaserte mastergradsprogram:			
Aksjonslæring	84	24	28,6%
Internasjonal sikkerhet, etterretning og etikk	21	0	0%

Konfliktstudier, sikkerhet og flerkulturell forståelse	16	2	12,5%
Ledelse	43	3	7%
Ledelse og organisasjonsvitenskap	36	5	13,9%
Utdanningsledelse	61	27	44,3%
Voksenpedagogikk	96	23	24%
Mastergradsprogrammer:			
Arkeologi	32	5	15,6%
Filosofi	34	5	14,7%
Historie	51	7	13,7%
Indigenous studies	64	9	14%
Organisasjon og ledelse	72	15	20,8%
Peace and conflict transformasjon	95	13	13,7%
Pedagogikk	53	9	17%
Psykologi	25	4	16%
Religionsvitenskap	30	5	16,7%
Sosialantropologi	29	10	34,5%
Sosiologi	29	4	13,8%
Spesialpedagogikk	91	15	16,5%
Samfunnsplanlegging og kulturforsåelse	43	13	30,2%
Statsvitenskap	82	11	13,4%
Visual cultural studies	28	2	7,1%
Psykologi profesjonsstudium	160	11	6,9%

Det er jevnt over et mye større frafall (overgang) ved bachelorprogrammene ved fakultetet enn ved masterprogrammene. Mange av programmene mener at dette frafallet skjer i en tidlig fase av programmet, og at det derfor er viktig å sette inn spesielle tiltak rettet mot førstesemesteret. Etter nedleggelsen av SVF-1000, melder både pedagogikk, sosialantropologi og sosiologi at mer fag første semester kan være bra for å knytte studentene til programmet i en tidlig fase. Programstyret for bachelor i sosialantropologi oppfordrer i sin rapport fakultetet til å gjennomføre en undersøkelse blant studentene som har falt fra om grunner til dette. På den måten vil programmene få større innsikt i hvorfor studentene slutter eller skifter program og dermed ha større mulighet for å iverksette hensiktsmessige tiltak.

I samsvar med styringssignalene for 2006/2007 har fakultetet plukket ut de tre bachelorprogrammene med høyest frafall og bedt de respektive programstyrene om å undersøke disse spesielt. De tre programmene er: Bachelorprogrammet i sosiologi, bachelorprogrammet i pedagogikk og bachelorprogrammet i historie.

Bachelorgradsprogram i sosiologi

Sosiologi rapporterer at de har foretatt en manuell opptelling av fullførte, frafalte og fortsatt aktive studenter av de som ble tatt opp på programmet i 2003 og 2004. 74 personer startet på programmet i 2003. Av disse har 18 fullført, 9 har fått overgang til et annet program, 38 personer

har sluttet og 5 personer er fortsatt aktive. Det høye antallet studenter som startet på kullet i 2003 skyldes overgangsstudenter mellom cand.mag. og bachelor. Høsten 2004 startet 24 studenter på bachelorprogrammet. Av disse har 5 personer fullført, 4 personer har meldt overgang, 13 har sluttet og 2 personer er fortsatt aktive studenter. Oppsummert kan vi se at av til sammen 98 studenter har 43 fullført eller er aktive studenter på SVF, mens til sammen 51 har sluttet.

Med tanke på at det første kullet her bærer på et etterslep fra det gamle systemet, kan man anta at disse tallene er kunstig høye. Ved å se på kullet i 2004 kan man allikevel se at det fortsatt er mange som slutter på programmet, faktisk over 50%. Dette kan imidlertid også skyldes et etterslep fra før reformen, fordi en del studenter kan ha skiftet kull. Tallene fra de senere kullene viser et betydelig mindre frafall enn dette. Disse har dog ikke vært igjennom en hel programperiode og situasjonen kan fortsatt endre seg. Med tanke på at mange studenter ofte faller fra i begynnelsen av programtida, kan man allikevel tolke dette som en positiv utvikling for programmet.

Bachelorgradsprogram i pedagogikk

I følge tabellen har bachelorstudiet i pedagogikk et frafall på 61%. Også programstyret for pedagogikk påpeker at opptaket i 2003 var påvirket av at cand.mag. studentene ble overført til bachelorstudiet. Programstyret mener også at disse ble overført uten at det ble undersøkt om de faktisk var aktive studenter. Den administrative oppfølgingen av studentene var ikke slik den er i dag, og mange av de som falt fra skulle ikke vært tildelt studierett til bachelorprogrammet.

En annen forklaring på det store frafallet for kullene i 2003 og 2004 er i følge programstyret overgangen til ny studiestruktur. Studentene var vant med å søke opptak til ett fag av gangen (grunnfag), og gjerne ta to eller tre fag før de bestemte seg for hvilket fag de ville gå videre med. Fra høsten 2003 ble de bedt om å velge et studieprogram tidlig i studiet. Målet for UiT var å få studentene til å velge studieprogram istedenfor å være enkeltemnestudenter. Programstyret mener det har tatt tid å få studentene til å omstille seg til den nye strukturen og mange har fortsatt problemer med å velge program og bytter underveis. For de to første kullene etter reformen må frafall også forklares med tilpasningsproblemer til den nye strukturen.

Til tross for de administrative aspektene ved tallene er programstyret i pedagogikk opptatt av at tallene er for høye og at det skal iverksettes tiltak. En av tingene som bachelorstudentene selv har oppgitt som problematisk er at målene for studiet er for uklare. Programstyret har høsten 2007 fått tillatelse til å opprette studieretninger i spesialpedagogikk og pedagogikk og vil på den måten gjøre mål og forventninger klarere. Studieretningen i spesialpedagogikk vil ha anbefalte løp, mens studieretningen i pedagogikk vil ha 60 åpne studiepoeng.

Programstyret melder også om at omfanget på seminarundervisningen har økt studieåret 2006/2007, noe som kan påvirke læringsresultatet til studentene. Studentene melder også at de ønsker mer skriveopplæring. Programstyret vil følge opp dette ved å lage maler og retningslinjer for bruk på bachelorprogrammet. Fakultetets satsing på skrivning i studieprogrammene er også nevnt som bidrag for å lette studentenes gjennomføring av bachelorgraden. Videre skriver programstyret at et nytt introduksjonsemne i pedagogikk, som vil gå for første gang høsten 2008, er tenkt å lette overgangen til de andre 1000-ernene og føre studentene på et tidlig tidspunkt inn i programmet.

Bachelorgradsprogram i historie

Bachelorgradsprogrammet i historie har i følge tabellen et totalt frafall på 52%. Også programstyret for historie påpeker at disse tallene er ufullstendige. I tillegg til at det også her eksisterer et etterslep fra overgangen mellom cand.mag. og bachelor, mener programstyret at det er mange studenter som melder seg på, men ikke like mange som viser seg å være reelle studenter. Noen begynner aldri, mens andre står oppført som studenter i historie, men tar av mesteparten av sine emner andre steder.

Programstyret er også opptatt av at det er mange flere studenter som faktisk har fullført en del som fremgår av FS rapport 755.001, men at de av ulike grunner ikke er registrert som fullført eller ikke fanges opp av FS som fullført. Det finnes også studenter som har strøket på ex.phil. eller ex.fac. så mange ganger at de aldri vil kunne oppnå en grad i henhold til eksamensreglementet.

Programstyret fokuserer på at man må finne en god måte å differensiere studentenes status på, slik at man får reelle tall i forhold til distanse- og halvtidsstudenter. Videre må det skje en gjennomgang av programmet for å sanere ut studenter som ikke bør stå der. Dette kan antakelig bare skje gjennom personlig kontakt med studentene, og programstyret oppfordrer derfor fakultetet til å tilby støtte fra studieenheten til å arbeide med studentoppfølging og kvalitetssikring av data. Programstyret mener også at de reelle gjennomføringsdataene ikke skal regnes ut fra registrerte personer, men ut fra hvem som leverte inn eksamensoppgaver ved første innlevering.

Andre ting som blir tatt opp av programstyret som mulige forklaringer på høyt frafall og dårlig gjennomstrømming er lav studieinnsats fra studentenes side og liten klasse-/kullfølelse blant bachelorstudentene. Når det gjelder lav studieinnsats, vil programmet i kommende studieår vurdere ulike former for obligatorisk undervisning. Studentene har selv uttrykt ønske om mer undervisning og flere krav om framlegg/andre typer arbeidskrav. Når det gjelder lite kull-/klassefølelse blant studentene, rapporterer programstyret at de har brukt betydelige ressurser på ulike sosiale tiltak. Det arbeides blant annet med å opprette ei "bachelor-bu" i forsøk på å samle bachelorprogramstudentene. Programstyret uttrykker også ønske om å få et undervisningsrom i Breiviklia som rommer 50-60 studenter samt kantine og lesesalsplasser.

Frafall master

Som det fremgår av tallmaterialet har mastergradsprogrammene ikke på langt nær så høyt registrert frafall som bachelorprogrammene. Dette kan komme av at studentene på høyere grad har gjort et mer bevisst og reflektert valg av studieprogram enn begynnerstudentene. Det siste gjør også problematikken rundt overgang til andre program mindre aktuell for masterstudenter. På enkelte mastergradsprogram er frafallet likevel bekymringsfullt. Det erfaringsbaserte masterprogrammet i utdanningsledelse har i følge tabellen et frafall på 44,3%. Ifølge programstyret skyldes dette blant annet at studenter er tildelt studierett uten at de har startet på programmet (10 studenter falt fra før studiet startet fordi de ikke fikk innvilget permisjon eller finansiering fra arbeidsgiver). I følge institutt for pedagogikk er det en administrativ feil at disse ikke ble fratatt studieretten før oppstart. I tillegg er 11 studenter gitt studierett på programmet, mens de i realiteten var enkeltemnestudenter. Programstyret for mastergradsprogrammet i konflikt, sikkerhet og flerkulturell forståelse rapporterer også om stort frafall. Tiltak som er

iverksatt er blant annet å ta direkte kontakt med studenter som henger etter og be om en redegjørelse.

Tiltak:

- Fakultetet vil følge opp de tre bachelorprogrammene med høyest frafall spesielt i arbeidet med å sette inn tiltak for å minske frafallet.
- Fakultetet gjennomfører etter nyttår en undersøkelse blant frafalte studenter om årsaker til frafall/skifte av program.
- Fakultetet utarbeider retningslinjer for å følge opp studenter som er inaktive.
- Kommunisere med forsknings- og studieavdelinga om muligheten for å få nøkkeltall fra FS som skiller mellom overgangsstudenter og studenter som har sluttet.
- Koordinere arbeidet med vedlikehold av utdanningsplanene med forsknings- og studieavdelinga (jfr. Rammekvalitet, underkapitel Forvaltning av utdanningene).

1.7.4 Gjennomstrømming på master

Avviklingen av hovedfaget førte til et stort antall uteksaminerte kandidater ved Sv-fakultetet våren 2007. Hele 91 studenter fullførte hovedfag mens 118 studenter fullførte mastergrad. Høsten 2006 fullførte 14 hovedfag og 35 master.

Noen av programmene rapporterer at de kan se en tendens til at studentene i større grad bruker normert tid på master enn på hovedfaget. Flere programmer rapporterer også at det kan se ut til at det er det siste året på mastergraden som er det kritiske i forhold til å fullføre på normert tid. Studentene ser altså ut til å følge full studieprogresjon første året mens mange sakker etter i det de starter på masteroppgaven. Dette kan være et tegn på at studentene trenger fastere struktur og tydeligere rammer også i arbeidet med masteroppgaven.

I samband med behandlingen av kvalitetssikringsrapporten for studieåret 2005/2006 ble en serie tiltak vedtatt av fakultetsstyret. Fagmiljøene ble bl.a. bedt om å formalisere og offentliggjøre plikter og rettigheter i veiledningsforholdet, samt å rette et særlig fokus på veiledningspraksis i lærermøter, evalueringer og i styrende organer. I årsplanen for 2007 ble instituttene også bedt om å skissere egne tiltak for å bedre gjennomstrømmingen på masterstudiene. Flere av programmene rapporterer at de fortsatt sliter med lav gjennomstrømming og ikke alle programmene ser ut til å ha gjennomført tiltakene vedtatt av fakultetsstyret.

Enkelte program har derimot nedlagt mye arbeid for å iverksette de nevnte tiltakene. Disse kan også vise til høyere gjennomføringsgrad. Blant annet rapporterer Visual cultural studies at høyere gjennomføringsgrad skyldes at de har laget en strammere struktur på programmet.

Masterprogrammet i arkeologi, som er av de programmene som over tid har vist seg å ha veldig god gjennomføring, mener at dette skyldes nettopp en intensiv individuell oppfølging av studentene. Programstyret for master i sosialantropologi rapporterer at 4 av 5 studenter som ble tatt opp høsten 2005 fullførte på normert tid, og ser dette i lys av flere endringer i programmet, bl.a. innføring av obligatorisk oppmøte, strammere struktur i veilederforholdet med pålagte veiledertreff, samt krav om innlevering av utkast til oppgaven en måned før endelig frist.

Programstyret for sosiologi rapporterer om at de etter ønske fra studentene har gjeninnført bruk av veilederkontrakt fra høsten 2007. Disse veilederkontraktene gir også mulighet til å definere tids- og ressursbruk for såvel veileder som student. Også urfolks- og fredsstudiet rapporterer om bruk og oppdatering av veilederkontrakter. Urfolksstudiet vil i tillegg arrangere møter mellom ledelsen og veilederne med tanke på at veilederne skal bli bedre informert om programmet som helhet og hva programmet forventer av studentene.

Fakultetet anser det som positivt at veilederkontraktene er på vei inn i flere fagmiljø. Disse kontraktene er en god måte å tydeliggjøre ikke bare plikter og rettigheter, men også tidsbruk og forventninger til framdrift. Fakultet ønsker derfor å innføre veiledningskontrakter på alle mastergradsprogrammene.

I Kvalitetssikringsrapporten for studieåret 2005/2006 oppfordret fakultetet fagmiljøene om å innføre flere obligatoriske aktiviteter knyttet til undervisningen samt varierte undervisningsmetoder. Årets rapporteringer indikerer at høyere studentdeltakelse i undervisning har positiv betydning for studentens evne til gjennomføring og faglige prestasjoner. Dette er også, som nevnt tidligere, noe studentene selv ytrer ønske om. Fakultetet vil derfor fortsette å oppfordre fagmiljøene til å benytte seg av ulike former for arbeidskrav knyttet til obligatorisk oppmøte eller jevnlig innleveringer.

Tiltak:

- Innføre formelle veilederkontrakter på alle mastergradsprogrammer. På den måten kan programmet ytterligere synliggjøre veileders og studentens plikter og rettigheter.
- Oppfordre til bruk av arbeidskrav som verktøy for å intensivere studentenes arbeidsinnsats

1.8 Relevans

1.8.1 Kandidatundersøkelsen

Fakultetet ble i 2005 tildelt midler av universitetsstyret for å gjennomføre en undersøkelse av arbeidsmarkedets vurdering av kompetansen til uteksaminerte kandidater fra studier i planlegging og lokalsamfunnsforskning, statsvitenskap og sosiologi. Fakultetet engasjerte selskapet Studentbarometer.no og benyttet seg i stor grad av en standardundersøkelse som gjorde det mulig å sammenligne instituttenes kandidater - både internt og med andre institusjoner. Undersøkelsen berørte kandidater som avla eksamen ved SV-fakultetet i perioden 1992 - 2006. Samlet sett utgjorde dette nesten 500 uteksaminerte kandidater. Det ble til slutt sendt ut om lag 260 spørreskjema. Samlet svarprosent ble på om lag 75 % - noe som må sies å være svært bra. I tillegg til spørreskjemaundersøkelsen ble det foretatt intervjuer med et utvalg av arbeidsgivere og studenter.

Resultatene viser at de fleste kandidatene er i fast eller midlertidig heltidsstilling. Deltidsstillinger er noe overrepresentert blant statsviterne. Statsviterne har også den høyeste andelen av lederstillinger. De fleste kandidatene har en månedslønn på 30000 – 40000. Det viser seg imidlertid at kandidatene har oppgitt et noe høyere lønnsnivå enn arbeidsgiverne(!). De fleste kandidatene er i vanlig utførende fagstillinger.

Arbeidsgiverne til statsviterne oppgir personlige kvalifikasjoner, nettverk og kontakter som de viktigste årsakene til tilsetting, mens arbeidsgiverne til samfunnsplanleggerne vektlegger personlige kvalifikasjoner og innsats på jobbintervjuet som viktige årsaker. Også for sosiologene teller de personlige kvalifikasjonene mye. Her får imidlertid arbeidserfaring og aktiv jobbsøking noe høyere score enn hos de andre. Det som er spesielt interessant å merke seg er at kandidatene selv tror at det er de faglige kvalifikasjonene som teller mest.

I hovedsak viser undersøkelsen at arbeidsgiverne er fornøyd med kandidatene. På spørsmål som angår kandidatenes kompetanse på ulike områder viser undersøkelsen at arbeidsgiverne gjennomgående er mer tilfreds med kandidatene enn kandidatene selv. Statsviterne er de som scorer best på dette området. Arbeidsgiverne til sosiologene gir over gjennomsnittlig positive tilbakemeldinger på formidling/presentasjonskunnskap, mens planleggerne kommer dårligere ut på dette feltet.

Sosiologene får også svært gode tilbakemeldinger på ”å kommunisere godt muntlig”. I intervjuene blir muntlig kommunikasjon og samarbeidsevne trukket fram som gode egenskaper hos denne gruppen. Hos statsviterne er det spesielt ”å arbeide selvstendig” og ”å kontinuerlig tilegne seg ny viten” som får høy score. Intervjuene ser ut til å bekrefte dette ved å trekke frem selvstendighet, gode analytiske evner og gode samarbeidsevner hos disse kandidatene. Kandidatene fra planlegging får spesielt gode tilbakemeldinger på ”å kvalitetssikre eget arbeid”, men får generelt litt dårligere tilbakemeldinger når det gjelder muntlig kommunikasjon, selvstendig arbeid og teamarbeid enn de to andre gruppene.

Alle de tre utdanningene fremstår som relevante og kompetansegivende sett fra arbeidsgivernes ståsted. Enkelte av arbeidsgiverne til kandidater fra statsvitenskap uttrykker imidlertid at de ønsker mer spesifikk kunnskap i utdanningen, mens arbeidsgiverne til sosiologene vektlegger breddekunnskapen til sine kandidater. Det er også ulike typer kompetanse som blir vektlagt av de ulike gruppene av arbeidsgivere, og kandidatene fra de ulike programmene har likeledes ulike fortrinn i sine ansettelsesforhold. Dette er interessante funn som de tre gjeldende instituttene bør se nærmere på, for å skaffe seg et klarere bilde av hva deres kandidater mestrer godt/mindre godt idet de går ut av studiet og inn i arbeidslivet.

Det rapporteres ikke i denne omgang om funnene fra spørsmålene angående etter- og videreutdanning. Disse funnene vil bli brukt internt i oppfølgingen og videreutviklingen av etter- og videreutdanningstilbudet ved fakultetet.

Tiltak:

- Følge opp de tre instituttene som var med i undersøkelsen i arbeidet med å bruke resultatene på en hensiktsmessig måte.
- Følge opp funnene fra spørsmålene angående etter- og videreutdanningstilbudet.

2. Forskerutdanninga

2.1 Inntakskvalitet

2.1.1 Opptak 2006/2007

Totalt har SV-fakultetet i studieåret 2006/2007 tatt opp 27 ph.d.-studentar, og avvist 14 søknader om opptak til dei to ph.d.-programma.⁹

Bakgrunn for avslaga er fagleg vurdering, formell kompetanse, og/eller ein samla vurdering (av kompetanse/finansiering/prosjektskisse).

Oversikt, opptak fordelt på institutt

Ph.d.-program i kultur- og samfunnsfag,	Søknader tatt opp Haust 2006	Søknader avslått H-06	Søknader tatt opp Vår 2007	Søknader avslått V-07	Totalt opptak i studieåret 2006/2007	Totalt avslag i studieåret 2006/2007
Arkeologi			1		1	0
Filosofi					0	0
Historie	1		3		4	0
Pedagogikk	3	9	4	3	7	12
Planlegging	1				1	0
Religion	1		1		2	0
Sosialantropologi			2		2	0
Sosiologi			3	1	3	1
Statsvitskap	1			1	1	1
Totalt i kolonner: ↓	7	9	14	5	21	14
Totalt opptakssaker behandla i Doktorgradsutvalet: →					35	
Ph.d.-program i psykologi	2	0	4	0	6	0
Totalt opptakssaker behandla i Ph.d.-utvalet i psykologi: →					6	

Det relativt store talet på avslag ved institutt for pedagogikk og lærerutdanning gjelder fagleg vurdering og til dels manglande finansiering. IPLU skil seg ut med mange eksterne studentar. Generelt gis det ikkje rettleiing på prosjektskisse ved opptak, men det er mogleg å anta at interne søkarar i større grad er innlemma i eit fagmiljø som kan gi rettleiing på skriving av skisse til prosjekt. Talet på avslag tyder på at det skjer ei kritisk vurdering av kvart prosjekt og dette er eit særskilt tiltak for å sikre inntakskvaliteten.

2.1.2 Dispensasjonar

Det er ikkje gitt dispensasjonar frå krav til opptak i dei opptakssakene Doktorgradsutvalet og Ph.d.-utvalet for psykologi har behandla studieåret 2006/2007.

Tiltak:

Oppfølging frå fjorårets rapport: Tiltaket er følgt opp.
Ingen tiltak for årets rapporteringsperiode (2006/2007).

⁹ Dette er tal på søknader Doktorgradsutvalet og Ph.d.-utvalet for psykologi har *behandla* hausten 2006 og våren 2007 (opptaksperioden til dei som er tatt opp vil variere, og evt. søknader som ikkje er behandla i perioden er ikkje tatt med).

2.2 Innsatskvalitet

2.2.1 Tal på ph.d.-emner / 8000-emner

Totalt har SV-fakultetet tilbydd ni ph.d.-emne, i tillegg til tre kurs som ikkje har gitt studiepoeng. For detaljert informasjon om ph.d.-emna¹⁰ sjå 2.5.

I tillegg har det vore arrangert kurs som ikkje var poenggivande:

- *EndNote* – 4 kurs à 8 plasser september/oktober 2006. Arrangert av Universitetsbiblioteket etter førespurnad frå Doktorgradsutvalet.
- *Introductory course in classroom pedagogy for PhD students*. Januar 2007. Samarbeid med det humanistiske fakultet.
- *Course in Academic Writing for PhD Candidates at the University of Tromsø*. Juni 2007. Arrangert av det humanistiske fakultet, i samarbeid med SV-fakultetet.

2.2.2 Administrative ressursar

Til disposisjon for ph.d.-studiet har SV-fakultetet i studieåret 2006/2007 hatt totalt 2,8 årsverk.

- Ph.d.-programmet i kultur- og samfunnsfag har cirka 2,2 årsverk.
- Ph.d.-programmet for psykologi har 0,6 årsverk.

Tiltak:

Oppfølging av tiltak frå fjorårets rapport: Tiltaket knytt til Ph.d-programmet i psykologi er følgt opp. Tiltaka knytt til Ph.d.-programmet i kultur- og samfunnsfag er delvis følgt opp, og vert vidareført til årets rapporteringsperiode:

- Doktorgradsutvalet skal hausten 2007/våren 2008 fortsette arbeidet med emneporteføljen.

2.3 Resultatkvalitet

2.3.1 Reelt tal på doktorgrads- og ph.d.-studentar

SV-fakultetet har pr. 1. juli 2007 178 doktorgrad- og Ph.d.-studentar.

Oversikt, doktorgrads- og ph.d.-studentar fordelt på grad

Dr.art.	15
Dr.polit.	54
Dr.psychol.	4
Totalt doktorgradsstudentar	73 (Jf. Utfasing av doktorgrad 30.06.2008)
PH-Kultsam	89
PH-Psyk	16
Totalt Ph.d.-studentar	105 tatt opp f.o.m. hausten 2003 og seinare
Totalt doktorgrads- og ph.d.-studentar ved SV-fakultetet pr. 01.07.2007	178

Av 178 studentar er 158 knytt til dei tre gradane Dr.polit., Dr.art. og Ph.d. i kultur og samfunnsfag som sorterer inn under Doktorgradsutvalet. 20 er knytt til gradane Dr.psychol. og Ph.d. i psykologi som sorterer inn under Ph.d.-utvalet for psykologi.

¹⁰ Ph.d.-emne betyr her både forskarkurs og 8000-emne. Nokre forskarkurs vert arrangert med tilbod om to eller tre studiepoengsvariantar, f.eks. eit på 5 studiepoeng og eit på 10 sp, med same emnenamn/kursnamn.

Tal på studentar - framdriftsrapport for kalenderåret 2006

16. januar 2007 vart det sendt ut elektronisk skjema i samband med framdriftsrapportering for kalenderåret 2006. 176 studentar ved SV-fakultetet fekk tilsendt skjema gjennom QuestBack.

15. februar 2007 kom det inn svar frå 147 (svarprosent på 83,5%). Det er fleire grunnar til at ikkje alle (16.5%) har levert framdriftsrapportar. Dei som var tatt opp på program i siste halvdel av 2006 har lite å rapportere om og dei som var/er i ulike permisjonar ved utsending av rapportskjema har ikkje levert.

Psykologi hadde i tillegg obligatorisk innlevering av 'Rapport for publiseringsplanar'. Alle har levert. Utvalet har behandla desse og lagt opp oppfølgingsplan på dette området.

Doculivenummer 200606931-3.

2.3.2 Avlagte doktorgrader 2006/2007

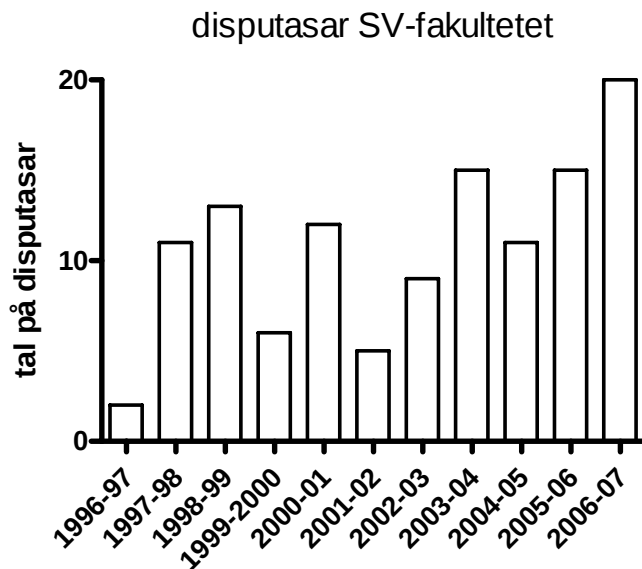
SV-fakultetet hadde totalt 20 disputasar i studieåret 2006/2007. Fordeling i semester og grad vises i tabellen under.

Oversikt, avlagte doktorgrader

	Hautsemesteret 2006	Vårsemesteret 2007	Til saman i studieåret 2006/2007
Dr.philos.		1	1 kreert til dr.philos.
Dr.art.	1	3	4 kreert til dr.art.
Dr.polit.	3	8	11 kreert til dr.polit.
Ph.d. kultsam			Ingen er kreert Ph.d.
Til saman:	4 i haustsemesteret (mot 7 hausten 2005)	12 i vårsemesteret (mot 6 våren 2006)	16 disputasar (mot 13 i studieåret 2005/2006)

	Hautsemesteret 2006	Vårsemesteret 2007	Til saman i studieåret 2006/2007
Dr.psychol.	3	1	4 kreert til dr.psychol.
Ph.d. psyk			Ingen er kreert Ph.d.
Til saman:	3 i haustsemesteret (mot 0 hausten 2005)	1 i vårsemesteret (mot 1 våren 2006)	4 disputasar (mot 2 i studieåret 2005/2006)

Avlagte doktorgrader f.o.m. studieåret 1996-1997 (tallene er henta frå Database for statistikk om høgre utdanning, DBH):

2.3.3 Refuserte avhandlingar (alle typar) – differensiert på første- og andregangs innlevering. SV-fakultetet har mottatt totalt seks refuserte avhandlingar i rapporteringsperioden.

- Førstegangs innlevering: tre refuserte avhandlingar.
- Andregangs innlevering: tre refuserte avhandlingar

Oversikt, refuserte avhandlingar

	Første gangs innlevering	Andre gangs innlevering	Til saman i studieåret 2006/2007
Dr.art.		1	1 dr. art
Dr.polit.	2	1	3 dr. polit
Ph.d. kultsam	1		1 ph.d.kultsam
Dr. philos		1	1 dr. philos
Til saman:	6		6

I årsplanen frå fakultetet for 2007 vart det slått fast at før innlevering skal ein fagperson som ikkje har vore involvert i arbeidet med avhandlinga lese kritisk gjennom denne og gi studenten råd om avhandlinga kan leverast inn eller ikkje. Effekten av dette vil eventuelt først vise seg i i 2007/2008.

2.3.4 Brutto- og netto gjennomføringstid

Alle tal er henta frå FS, pr. 1. juli 2007:

Oversikt, brutto- og netto gjennomføringstid for disputerte i studieåret 2006/2007

	Grad:	Bruttotid FS	Nettotid FS
1	Dr.polit.	10,57	4,03
2	Dr.polit.	4,42	3,21
3	Dr.polit.	10,86	3,31
4	Dr.polit.	8,49	2,60
5	Dr.polit.	4,37	3,45
6	Dr.polit.	7,23	3,70
7	Dr.polit.	8,18	4,30
8	Dr.polit.	8,16	3,43
9	Dr.polit.	5,69	3,05
10	Dr.polit.	9,43	6,02
11	Dr.polit.	4,73	2,73
12	Dr.art.	7,63	4,56
13	Dr.art.	4,09	3,01
14	Dr.art.	7,09	3,55
15	Dr.art.	8,18	3,17
16	Dr.psychol.	9,28	4,03
17	Dr.psychol.	6,31	3,63
18	Dr.psychol.	4,56	3,01
19	Dr.psychol.	8,75	7,37

Oversikt, gjennomsnitt brutto- og netto gjennomføringstid for disputerte siste tre studieår:

Grad:		2004/2005	2005/2006	2006/2007
Dr.art.	Brutto	4,49	5,99	6,75
	Netto	3,14	3,82	3,57
Dr.polit.	Brutto	5,71	8,38	7,46
	Netto	3,20	3,72	3,62
Dr.psychol.	Brutto	Ingen disputas	3,83	7,22
	Netto		2,87	4,51

2.3.5 Fråfall

I studieåret 2006/2007 har forskingsadministrasjonen ved SV-fakultetet mottatt tre meldingar om fråfall. Årsakene til fråfalla er dels overgang til annan institusjon og dels avslutning av doktorgradsarbeidet.

Oversikt, fråfall

Grad	Totalt 3 fråfall
Dr.art.	-
Dr.polit..	1 fråfall dr.polit.
Ph-kultsam	1 fråfall ph-kultsam
Dr.psychol.	-
Ph-psyk	1 fråfall ph-psy

Registrert fråfall er ikkje identisk med reelt fråfall bl.a. fordi studentar kan vere registererte utan at dei faktisk studerar. I samband med utfasinga av gradene dr.art., dr. polit., og dr. psychol. vil dei reelle tala for desse programma kome fram, og det registrerte fråfallet vil auke dramatisk (sjå pkt. 2.3.6).

2.3.6 Utfasing av gradene dr.art., dr.polit. og dr.psychol.

I haustsemesteret 2006 fekk 75 registrerte doktorgradsstudentar ved SV-fakultetet eit brev med informasjon om utfasing av doktorgradane 30. juni 2008, og kva det betyr for den enkelte. Dette gjaldt studentar tatt opp vår 2003 eller tidlegare.

I etterkant tok mange studentar kontakt med forskingsstaben og fekk godkjent opplæringsdelen. Dette, og andre spørsmål, viser at ein slik direkte kontakt med studentane har hatt ein effekt i forhold til å ”aktivisere” arbeidet med avhandlinga.

Fakultetet har ikkje eksakt kunnskap om statusen til alle dei 75 studentane på noverande tidspunkt, men veit at 11 har disputert/skal disputere, 5 har avhandling inne til bedømming og 3 har fått overgang til ph.d.-grad. Då gjenstår omtrent 56 studentar som (dersom dei ikkje leverer avhandling til bedømming før 30. juni 2008) vil få statusen ’slutta’ i universitetets system (Felles Studentsystem) f.o.m. 1. juli 2008. Desse kan levere inn avhandling til ph.d.-graden etter 30. juni 2008, dersom dei har godkjent krava i forhold til forskrifter, men vil altså ikkje vere registrerte aktive studentar etter 30. juni 2008.

Dei 56 studentane som ikkje har levert inn avhandlinga til bedømming eller har disputert fordeler seg slik på institutta:

Institutt:	Tal på studentar:
IAR	6
IFI	3
IHI	6
IPLU	13
IPL	9
IPS	3
IRV	1
ISA	6
ISO	5
IST	7

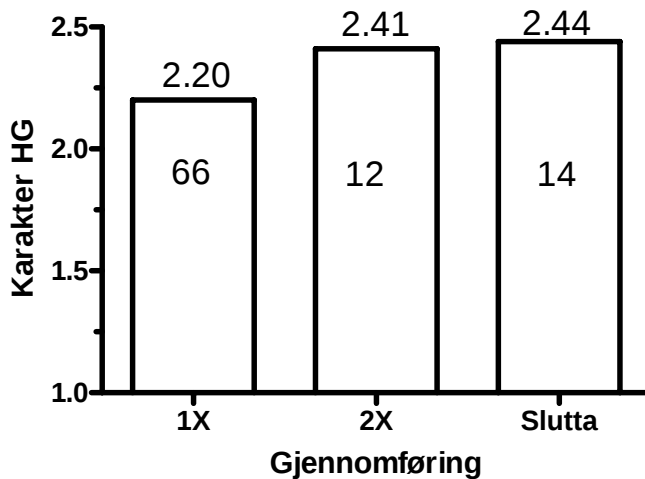
Erfaring frå tre år med forskarsamtaler viser at mange ønskjer å levere avhandlinga til den graden dei er tatt opp til, men har problem med å overhalde avtalte/planlagde fristar. Vi kan ikkje forvente at alle klarer å levere avhandlinga innan fristen med den arbeidsbelastning dei har i sitt noverande arbeid. Fråfallet vil derfor bli dramatisk. Nokre studentar vil derimot vere i stand til å levere avhandlinga innan fristen dersom det vert mogleg for dei å arbeide samanhengande i eit par månader. I praksis kan dette skje dersom fakultet og institutt stiller lønnsmidlar til rådighet for ein kort periode. Eit slikt tilbod skal utelukkande gis i tilfeller der rettleiar, institutt og student meir eller mindre kan garantere innlevering av avhandling innan 31. januar 2008¹¹.

¹¹ Tiltaket vil ikkje utgjere ei økonomisk belastning for fakultet eller institutt, fordi resultatmidla på kr. 340 000,- som vert utløynt i etterkant av disputas isolert sett vil dekke inn utgiftssida (ca kr. 80 000,- i lønnsmidlar for 2 månader). I og med at dette kun vil vere eit eingangstiltak knytt til dei doktorgradsprogramma som no fases ut, vil tiltaket heller ikkje binde opp utgifter på framtidige budsjett. Fordelast utgiftene på same måte som resultatmidla, tilseier det at fakultetet dekker 25% og dei respektive institutta 75 %.

2.3.7 Gjennomstrøyming

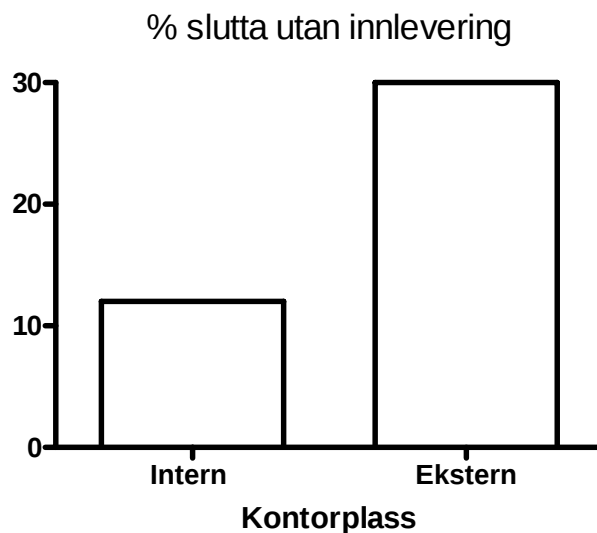
Tid frå opptak til innlevering for dei som har disputert i perioden 1.1.2000 til 31.6.2007 er 74 månadar bruttotid (min. 41 månader, maksimum 140 månader) for dei som har ei godkjent innlevering. For dei som hadde to innleveringar er gjennomsnittet 93 månader.

Forholdet mellom karakter høgare grad og resultat:

Grafen viser at dei som leverer kun ein gong og får anledning til å disputere har betre karakter på hovudoppgåve / masteroppgåve enn dei som leverer to gonger før dei får anledning til å disputere. Forskjellen her tilsvarar forskjellen mellom A og B.

Eksterne studentar og gjennomføringsgrad: Av dei 50 som har vore registrerte med kontorplass utanfor Universitetet i Tromsø, har 15 (30%) slutta. Av dei 59 som har vore registrert med kontorplass ved Universitetet har 7 (12%) slutta.

Tiltak:

Oppfølging frå fjorårets rapport:

Tiltaket på resultatkvallitet frå i fjor er ikkje følgt opp, og vert overført til årets rapport (første punkt).

- Doktorgradsutvalet skal arbeide med ein gjennomgang av krav til artikkelbaserte avhandlingar.
- Nye ph.d.-studentar ved Ph.d.-programmet i kultur- og samfunnsfag vert invitert til eit velkomstmøte (eitt møte pr. semester), der fokus blant anna er på gjennomføring på normert tid, og fordelar og ulemper med artikkelsamling vs monografi.
- For å oppnå færre refusjonar skal ein fagperson som ikkje har vore involvert i arbeidet lese gjennom avhandlinga før innlevering og vurdere om den er klar for innlevering eller ikkje. (Jf. årsplan SV-fakultetet 2007).
- Institutta vert oppfordra til å innføre ordningar med såkalla "midtveisevaluering" av ph.d avhandlingar. Modellar for dette vil bli utarbeida av fakultetsadministrasjonen i samarbeid med Ph.d. -utvala.
- For å redusere gjennomføringstida i doktorgradsutdanninga er det våren 2007 satt ned eit utval ved fakultetet som skal arbeide med det. (Jf. årsplan SV-fakultetet 2007).
- For å redusere fråfall frå gradene dr.art., dr.polit. og dr.psychol. oppfordrar fakultetet institutta til å vurdere tiltak for å få flest mogleg til å levere inn avhandlinga innan 30. juni 2008. Eitt tiltak kan vere å gi nokre studentar eit kort engasjement for å fullføre arbeidet med avhandlinga. Fakultetet dekker 25% av lønnskostnader i inntil 2 månader pr. student.
- For å unngå liknande fråfall på Ph.d.-programma som på dei snart avslutta dr.art.-, dr.polit.- og dr.psychol.- programma vil fakultetet komande år ikkje anbefale tildeling av stipendiatstillingar til institutt som ikkje over tid har dokumentert at dei har evne til å drive effektiv forskarutdanning.

2.4. Undervisningskvalitet

2.4.1 Undervisning

I denne rapporteringsperioden er det avvikla ni ph.d.-emne, og på fleire av emna er det samarbeid mellom fleire institutt og ressurspersonar ved desse institutta. I tillegg er undervisning og opplæringa i emna i stor grad tilbydt med eksterne forelesarar. Bakgrunnen er ønsket om å tilby studentane opplæring og tilbakemelding i frå ressurspersonar frå aktuelle fagmiljø, frå Noreg og utlandet.

Evalueringane av ph.d.-emna viser at ein følgjer retningslinjer og forskrifter. Bl.a. at alle forelesarar på ph.d.-emne skal ha minst førsteamanuenskompentanse. Alle 8000-emna ved SV-fakultetet er godkjent i forhold til gjeldande retningslinjer og forskrifter, med registrering i FS. Eksamensavviklinga følgjer eksamensforskrifta. Med andre ord følgjer fakultetet felles rutinar for forvaltning av doktorgradsutdanninga.

I tillegg til undervisning som fakultetet gir tar våre studentar emnar ved andre universitet, enten som enkeltkurs som universiteta arrangerer eller som nasjonalt koordinerte forskarkurs innanfor gitte fagområde.

2.5. Studieprogramkvalitet

2.5.1 Emneevalueringar

Evalueringsmetode

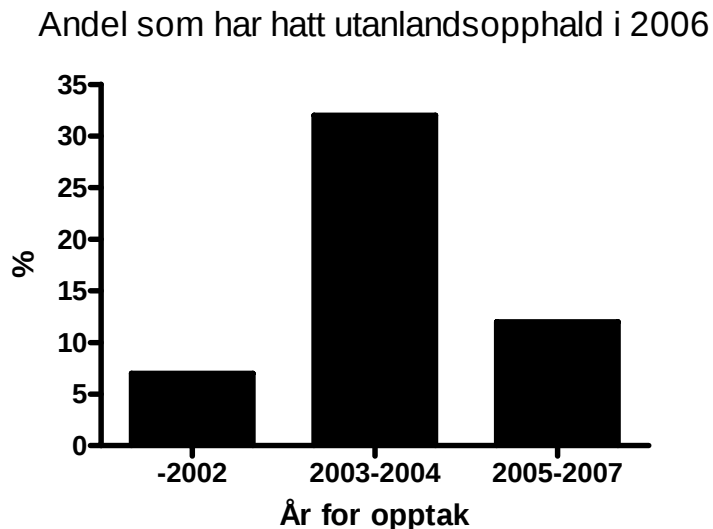
Alle ph.d.-emne skal godkjennast og evaluerast av Doktorgradsutvalet / Ph.d.-utvalet for psykologi. Rutinar for evaluering av alle enkeltemne vart sett i verk for fullt våren 2005. Arkivnr. DL 200503423.

Oversikt, ph.d.-emne og eksamensresultat

	Dato og emnekode (studiepoeng i parentes)	Eksamensresultat: oppmeldt – møtt – bestått – stryk	Emnenamn	Arrangør, fagansvarleg
Godkjent av Doktorgradsutvalet:				
1	8.-10.08.2006:		Critical realism – concepts, methodologies and current research	IPLU, ISO og IPL. Førsteamanuensis Tone Skinningrud
	SVF-8026 (10)	6-5-5-0		
	SVF-8027 (5)	2-2-2-0		
	SVF-8028 (3)	5-2-2-0		
2	23.-25.10.2006		Sted, identitet og tilhørighet	CEPIN, professor Willy Guneriusen
	SVF-8029 (2)	1-0-0-0		
	SVF-8030 (5)	10-10-9-1 Kontinuasjon V-07: 1-1-1-0		
3	22.-24.11.2006	To innleveringsdatoar	Vitenskapsteori med etikk	Doktorgradsutvalet, professor Petter Nafstad
	SVF-8000 (10)	6-6-6-0 & 9-8-8-0		
	SVF-8001 (5)	0-0-0-0 & 0-0-0-0		
	SVF-8020 (3)	0-0-0-0 & 0-0-0-0		
4	12.-13.12.2006		Økologi og antropologi	ISA, førstemanuensis Hogne Øian
	SOA-8004 (5)	6-5-4-1		
5	30.-31.01.2007 og 17.- 19.04.2007		Global Systems and Globalization	CEPIN, professor II Jonathan Friedman og førsteamanuensis Gry Paulgaard
	SVF-8031 (5)	3-3-3-0		
	SVF-8032 (10)	7-6-6-0		
6	28.-30.03.2007		Vitenskapsteori med etikk	Doktorgradsutvalet, professor Petter Nafstad
	SVF-8000 (10)	8-8-8-0 & 15-13-13-0		
	SVF-8001 (5)	1-1-1-0 & 0-0-0-0		
	SVF-8020 (3)	0-0-0-0 & 1-1-1-0		
Godkjent av Ph.d.-utvalet for psykologi:				
7	6.-8.11.2006		Linære miksede modeller	IPS, førsteamanuensis Tom Wilsgaard (ISM, Med.-fak.)
	PSY-8008 (2)	8-8-4-4		
8	12.-14.12.2006		Eksperimentell design og statistikk	IPS, professor Magne Arve Flaten
PSY-8009 (2)	5-4-3-1			
9	04.-05.06.2007		Forskerkurs i etikk	IPS, professor Magne Arve Flaten
	PSY-8010 (3)	10-10-10-0		

2.5.2 Mobilitet

Utanlandsopphald rapportert i årets framdriftsrapport:

Figuren viser at av dei 61 som var tatt opp i 2002 eller tidligare og som har sendt inn skjema så har 4 (7%) hatt utanlandsopphald på under 1 måned eller lenger. Tala for dei som var tatt opp i 2003-2004 var 13 av 41 (32%) og for 2005 til 2007 var det 5 av 37 (12%) som hadde utanlandsopphald.

2.5.3 Evaluering av framdriftsrapporter 2006 og instituttrapportar

Nytt for årets rapportering var eit prøveprosjekt med elektronisk rapportering.

Bakgrunnen var todelt: elektronisk rapportering gjer det enklare og raskare for studentane å rapportere, og i tillegg var det eit ønske å gjere behandlinga av resultata enklare. Prøveprosjektet innebar også anonym rapportering for å sjå om studentane rapporterte meir kritisk og ærleg. Ulempa med ei slik rapportering ulempa er at verken instituttleiinga eller fakultetet kan behandle individuelle utfordringar det vert rapportert om. Alle studentane fekk tilbod om å ta direkte kontakt med namngitte personar dersom det var behov for individuell oppfølging, men ingen nytta seg spesielt av det tilbodet i samband med rapporteringa. Svarprosenten var 83, 5.

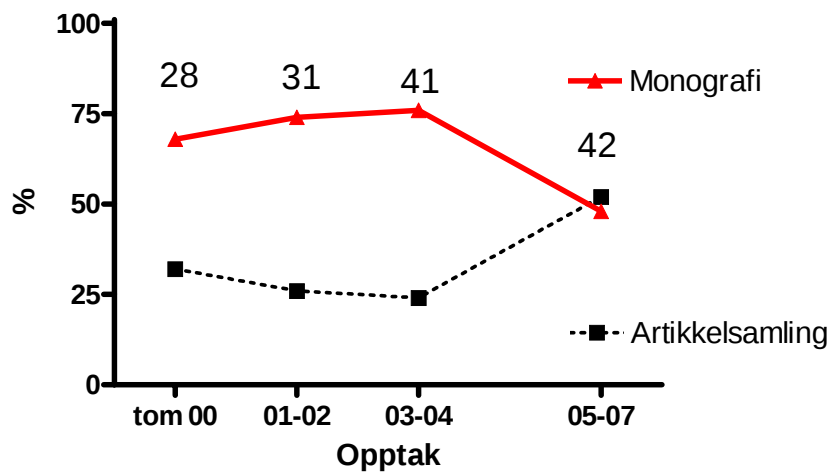
Elektronisk rapportering bør vurderast også ved neste rapportering pga. større svarprosent og god tilbakemelding frå studentane på det i år. Men anonymitetsrapportering bør vurderast grundig på nytt, då dette ikkje gjev gode data for individuelle oppfølgingssaker ikkje var vellukka som prøveprosjekt. Det er viktig at instituttleiarane får gode nok data til å kunne gjennomføre forskarsamtalar på ein god måte.

Monografi vs. Artikkelsamling

Trenden som vart rapportert for 2006 om at kandidatar som leverer artikkelsamling har kortare tid frå opptak til innlevering har ikkje halde seg. Av dei 10 som har levert artikkelsamling er

gjennomsnittet no 76 månader, medan gjennomsnittet for dei 70 som leverte monografi er 78 månader. Talmaterialet for innleverte artikkelsamlingar er for lite til at konklusjonar kan trekkast, og tre kandidatar som leverte over 100 månader etter inntak trekker gjennomsnittet for disse kandidatane sterkt opp.

Det er ei utvikling blant kandidatane i dei to ph.d. programma til at fleire som er tatt opp dei siste to åra planlegg å skrive artikkelsamling. Av dei 42 som var tatt opp i perioden 2005-2007 har over halvparten oppgitt at dei planlegg å skrive artikkelsamling.

Institutttrapporatar

I februar fekk instituttleiarane tilsendt QB-rapportane for gjennomføring av forskarsamtalar med alle studentane. Alle institutt, med unntak av psykologi, har levert. Også Stipendiatgruppas kvalitetsforum er pålagt å rapportere til henholdsvis doktorgradsutvalet og Ph-D utvalet for psykologi. Kun PhD- utvalet mottok rapport innan fristen. Stipendiatgruppas kvalitetsforum har blant anna rapportert om emne som forskarkurs, pliktarbeid, avvik frå doktorgradssøknadane, forskingsmiljøet, rettleiarssituasjonen, framdriftsrapportering, forskarsamtalar, studiets tidsramme, utanlandsopphald, postdoktorstillingar og grunnforskning vs. forskingsstrategiar.

Dei respektive rapportane vart behandla i Doktorgradsutvalet 3. september (DL- 200606931-16) og i Ph.d.-utvalet for psykologi 10. oktober 2007 (DL-200606931-24). Basert på utvala sine vedtak vil fakultetet arbeide vidare med ei rekke tiltak. Fakultetet vil mellom anna

- Sjå nærare på rettleiingskapasiteten og rettleiingsomfaget ved fakultetet, og utarbeide ein rapport innan årsskiftet 2007/2008
- Ta opp felles pliktarbeidsreglement for stipendiatar som eiga sak.
- Be universitetsdirektøren om at UiT tilgodeser stipendiatar for fråvær med sjuke barn i form av forlenging av stipendperioden.
- Vurdere behovet for møte med eksterne arbeidsgjevar/forskinsinstitusjonar for å sikre god oppfølging av eksterne studentar.

- Sjå til at leiar og prodekan forskning har eit oppfølgingsmøte med studentane på bakgrunn av rapporten fra kvalitetssikringsforumet.

2.5.4 Evalueringar av bedømmingskomitear (tilrådingar og ekspertise)

Evaluering av komiteanes rapport/tilrådingar vert ivaretatt gjennom at leiar i Doktorgradsutvalet og prodekan forskning rutinemessig les tilrådingane, og gjennomfører nødvendige merknader.

På bakgrunn av fleire refusjonar har Doktorgradsutvalet bedt leiar og administrasjon om å vurdere om det er generelle tendensar til at avhandlingar ikkje vert godkjent av komité. Saken tas våren 2008. (Doculivenummer: 200700949-11).

Bedømmingskomiteane sin ekspertise vert ivaretatt gjennom grunngjeving av forslaget (fagleg samansetning, kjønn og representantar frå utanlandske institusjonar) frå institutta ved oppnemning av komité. Institutta gjer ein veldig god jobb med dette, og alle bedømmingskomitear har vorte godkjente i studieåret 2006/2007.

2.5.5 Godkjenning av opplæringsdel

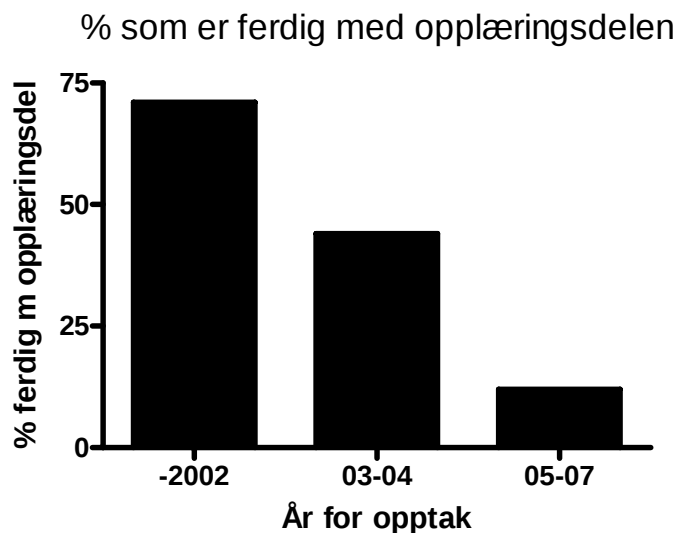
I rapporteringsperioden har totalt 27 studentar ved SV-fakultetet søkt og fått godkjent opplæringsdelen¹² sin. Det har ikkje vore registrert klagar på godkjenning av opplæringsdel.

Oversikt: godkjenning av opplæringsdel

	Godkjent siste år (2006/2007)	Når i studieløpet vart dei godkjent.		
		første halvdel	midt i eller i siste halvdel	rett før innlevering
Dr.art..	5		2	3
Dr.polit.	8		6	2
Ph-kultsam	13	2	10	1
Dr.psychol.	1		1	
Ph-psyk	0			
Totalt	27	2	19	6

I årets framdriftsrapport er studentane bedt om å rapportere om opplæringsdelen er ferdig, og om dei har søkt og fått den godkjent i Doktorgradsutvalet eller Ph.d.-utvalet for psykologi:

¹² NB. Tala på godkjent opplæringsdel i studieåret 2006/2007 er henta inn ut frå referatsakene til Doktorgradsutvalet, og ikkje etter brevdato med godkjent opplæringsdel til studentane.

Figuren viser at 71% av dei som var tatt opp i 2002 eller tidligare er ferdig med opplæringsdelen, medan kun 44% av dei som var tatt opp i 2003 eller 2004 er ferdig med denne. Tolv prosent av dei som var tatt opp i 2005 og seinare er ferdig med opplæringsdelen.

2.5.6 Saksbehandlingstid frå innlevering til disputas Tidsbruken frå innlevering til disputas 2006/2007

	Tidsfristar	Gjennomsnitt: 2006/2007
Frå innlevering av avhandling til oppnemning av bedømmingskomité	4 veker	4,95 veker
Bedømming/ komitéarbeidet	12 veker	15,05 veker
Frå innlevering til bedømming føreligg	16 veker	20,05 veker
Frå bedømming til disputas	Min. 4 veker	7,6 veker
Tid frå innlevering til disputas		28,3 veker
Frå disputas til kreering (vitnemål)		8,45 veker

Frå innlevering til disputas er det i gjennomsnitt brukt 28,3 veker, det vil seie ca 6 ½ månad. I studieåret 2005/2006 var tilrådinga at det ikkje bør gå meir enn 6 månader (26 veker) frå innlevering til disputas. I 10 tilfeller er denne fristen overhaldt. Frå haustsemesteret 2007 er det innført ein ny frist på 4 månader (17 veker) frå innlevering av avhandlinga til disputas. For studieåret 2006/2007 er det berre ei -1- innlevering som ville ha overhaldt denne nye fristen.

Dersom alle ledd hadde brukt og overhaldt heile tidsfristen vil det gå **20 veker** frå innlevering til disputas. I 4 av 20 disputasar 2006/2007 har vi totalt brukt kortare tid. I 3 tilfeller har vi brukt over dobbel så lang tid. I 9 tilfeller er det gått veldig lang tid frå bedømminga føreligg til sjølv disputasen.

Vi har ingen tidsfrist mellom bedømming og disputas, men ei minimumsgrense som er satt for at lovpålagte godkjenningrutinar og administrativ planlegging av sjølv disputasen kan gjerast på ein god måte. Lang tid frå bedømminga føreligg til disputas kan ha tre ulike forklaringar: 1) Ønskjer frå kandidaten, 2) omsyn til ferieavvikling og 3) finne dato som passer for alle. Disputasdato vert satt i samarbeid mellom komité og kandidat. Frå innlevering til oppnemning av

bedømmingskomité er det derimot satt opp tidsfrist som bør overhaldes (4 veker). I 10 av 20 tilfeller er denne fristen overhaldt. Gjennomsnittleg er det brukt 4,95 veker på oppnemning av bedømmingskomité (1,3 veker kortare tid enn førre studieår). Det er ikkje alltid like lett å finne kvalifiserte personar som har anledning til å gjere jobben på kort varsel og innanfor ein kort tidsperiode. I tillegg skal komiteen, så langt det er mogleg, oppfylle krav om samansetning.

Bedømmingskomiteen har 12 veker til å ferdigstille bedømminga. I 4 tilfeller er fristen overhaldt, dette viser kanskje at fristen på 12 veker er ein kort frist. Gjennomsnittleg er det brukt 15,05 veker på bedømmingane, det betyr ca. 3 veker meir enn fristen tillèt. I 4 tilfeller er det brukt meir enn 20 veker.

Tiltak:

Oppfølging frå fjorårets rapport:

Tiltaka på studieprogramkvalitet frå i fjor er følgt opp.

- Doktorgradsutvalet skal saman med studentrepresentantane gjennomføre ei evaluering av Stipendiatgruppas kvalitetsforum.
- Leiar i Doktorgradsutvalet og administrasjon skal vurdere om det er generelle tendensar til at avhandlingar ikkje vert godkjent av komité.
- Framdriftsrapportering er ei organisatorisk og innhaldsmessig utfordring. Det er frå november 2007 mogleg å kunne lage framdriftsrapportering gjennom FS (studentrapportering i studweb) – dette skal greiast ut før neste års rapportering.
- Redusere tidsbruken frå innlevering til oppnemning av bedømmingskomité. Frist på 1 veke. (Jf. årsplan til SV-fakultetet 2007).
- Redusere tidsbruken frå oppnemning av bedømmingskomité til bedømminga føreligg. Frist på 12 veker. (Jf. årsplan for SV-fakultetet 2007).

2.6. Relevans

2.6.1 Kor endar ferdige doktorandar?

Vi har ingen eksakt kunnskap om kor dei ferdige kandidatane jobbar.

Ved gjennomgang av lista over disputerte siste år er det ein utanlandske student som no arbeider i sitt eige heimland. Elles er det for det meste arbeid ved forskingsinstitusjonar i heile Noreg, mest i Nord-Noreg. Det gjeld både universitet, høgskular, sjukehus og andre forskingsinstitusjonar. Det ser ut til at få jobbar i det private næringsliv etter avlagt doktorgrad ved SV-fakultetet.

2.7. Rammekvalitet

2.7.1 Lokalitetar

Alle interne studentar har kontor plass med tilhøyrande fasilitetar på sitt institutt. I underkant av halvparten av registrerte doktorgrads- og ph.d.-studentar har ekstern kontor plass / arbeidsplass. Doktorgradsutvalet vil fortsette med gjestekontoret ved fakultetet for eksterne Ph.d.-studentar. Kontoret vart oppretta frå årsskiftet 2004/2005.

2.8. Styringskvalitet

Fakultetets kvalitetssikringsarbeid

Viser til systemskildringa for kvalitetssikring av Ph.d.-studiet ved SV-fakultetet, tilgjengeleg på følgjande nettside: <http://uit.no/svfak/ph.d./47>

Oppfølging frå fjorårets kvalitetssikringsrapport ved SV-fakultetet:

Det er satt i verk tiltak for alle nemnde punkter vedkomande ph.d.-utdanninga i vedtaket til Fakultetsstyret ved godkjenning av Kvalitetssikringsrapporten for studieåret 2005/2006:

”(…)

3)Fakultetsstyret slutter seg til at det skal arbeides vidare med de forslag til tiltak som er skissert i rapporten. Det forutsettes at både faglige enheter og administrasjonen anvender kvalitetssikringsrapporten og underliggende dokumenter i sitt arbeid med å forbedre studie- og undervisningstilbudet.

Styret vil særlig framheve at følgende forhold skal gis oppmerksomhet kommende år:

a)For utdanning på bachelor- og masternivå. (…)

b)For PhD-utdanningen.

- Vurdere tiltak for å redusere gjennomføringstiden.
 - Arbeide spesielt med kandidater som er tatt opp innanfor tidlige doktorgradsordninger.
 - Redusere tidsbruken fra innlevering til disputas.
 - Antall refusjoner som ikke er funnet verdig til forsvar for graden skal reduseres. (…)
- ”